

2013. évi 1. szám

Tartalom

JOGSZABÁLYFIGYELŐ	2
Hazai jogszabályváltozások	2
A képviselő-testület és szervei meghatározott határidőhöz kapcsolódó feladatai	8
JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS	8
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései.....	8
Az Alkotmánybíróság határozatai.....	16
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK	16
Pintér Sándor: szemlélet- és jogszabályváltozás ment végbe az önkormányzatoknál.....	16
Tájékoztató a közfoglalkoztatás megújult rendszeréről	17
Geotermikus magyar hőszivattyúk	25
Új szabályozás az illegális fémkereskedelem és fémlopások visszaszorítása érdekében.....	31
Társminisztériumok tájékoztatói és közleményei	32
Közlemény az egészségügyi szakellátási felelősséget érintő jogszabályi változásokról.....	32
Tájékoztató a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete szabályozásának változásáról..	41
A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megkeresése a szennyvíz-elvezetési és -tisztítási beruházásokkal kapcsolatban	43
Az állampolgársági jogszabályok 2013. március 1-jén hatályba lépett módosításáról	45
A gyermekbarát közigazgatás megerősítésével kapcsolatos legújabb változások a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben.....	46
Második alkalommal került megrendezésre az európai területi társulások jóváhagyó hatóságainak találkozója	50
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEI	52
Hazai pályázati lehetőségek	52
A szabálysértési törvénnyel kapcsolatos képzések közterület-felügyelők részére	52
Idősbarát Önkormányzat Díj – Pályázati felhívás	55
Felhívás a 2013. évi Kihívás Napjára.....	57
Sűrített földgázzal működő autóbuszok beszerzését támogató pályázat indul	58
További hazai pályázati lehetőségek.....	59
Pályázati hírek	61
Európai területi társulások 2013. évi támogatási pályázat kiírása	61

A MAG Zrt. az EU-s támogatások kifizetésének felgyorsításán dolgozik.....	62
Pályázati források rendezvénysorozat	62

JOGSZABÁLYFIGYELŐ

Hazai jogszabályváltozások

Belügyi ágazat

A Kormány 30/2013. (II. 12.) Korm. rendelete az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettséggel összefüggő beruházás megvalósítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 170/2012. (VII. 23.) Korm. rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 13.	2013. évi 21. szám , 1614. oldal

A Kormány 67/2013. (III. 8.) Korm. rendelete az építésüggyel és örökségvédelemmel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 9.	2013. évi 40. szám , 4054. oldal

A belügyminiszter 5/2013. (III. 14.) BM rendelete a települési önkormányzatok és társulásai létszámcsökkentési döntéseivel kapcsolatos egyszeri költségvetési támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes feltételeiről

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 19. és 2014. január 1.	2013. évi 44. szám , 4627. oldal

A belügyminiszter 7/2013. (III. 28.) BM rendelete a telekalakításról szóló 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 5.	2013. évi 52. szám , 6526. oldal

Igazságügyi ágazat

A Kormány 51/2013. (II. 25.) Korm. rendelete a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 26. és 2013. március 1.	2013. évi 30. szám , 2352. oldal

2013. évi XIV. törvény a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. május 1.	2013. évi 46. szám, 4697. oldal

Környezetvédelmi ágazat

A Kormány 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelete a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 28.	2013. évi 33. szám, 2746. oldal

Közlekedési, hírközlési és vízügyi ágazat

A Kormány 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelete a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 1. és 2014. január 1.	2013. évi 33. szám, 2758. oldal

Kulturális ágazat

Az emberi erőforrások minisztere 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelete a települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások részletes szabályairól	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 15.	2013. évi 23. szám, 1844. oldal

Mezőgazdasági és vidékfejlesztési ágazat

A Kormány 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelete a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 13.	2013. évi 21. szám, 1583. oldal

A vidékfejlesztési miniszter 11/2013. (III. 5.) VM rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a LEADER térségek közötti együttműködés végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés

2013. március 8.	2013. évi 37. szám , 3659. oldal
------------------	--

Munkaügyi ágazat

A Kormány 10/2013. (I. 21.) Korm. rendelete a közszolgálati egyéni teljesítményértékelésről	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. július 1.	2013. évi 9. szám , 810. oldal

A Kormány 60/2013. (II. 28.) Korm. rendelete a közszolgálati tisztviselők részére adható juttatásokról és egyes illetménypótlékokról szóló 249/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 8.	2013. évi 34. szám , 2840. oldal

A Kormány 85/2013. (III. 21.) Korm. rendelete a közfoglalkoztatással összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 1.	2013. évi 47. szám , 6171. oldal

Oktatási ágazat

A Kormány 26/2013. (II. 12.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 13.	2013. évi 21. szám , 1581. oldal

A Kormány 73/2013. (III. 8.) Korm. rendelete egyes oktatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 9.	2013. évi 40. szám , 4075. oldal

Az emberi erőforrások minisztere 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelete egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 23. és szeptember 1.	2013. évi 48. szám , 6372. oldal

Pénzügyi ágazat

A Kormány 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelete az államháztartás számviteléről	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2014. január 1.	2013. évi 6. szám , 502. oldal

A Kormány 14/2013. (I. 25.) Korm. rendelete az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. január 26.	2013. évi 12. szám , 875. oldal

A Kormány 42/2013. (II. 18.) Korm. rendelete az EU Önerő Alap felhasználásának részletes szabályairól szóló 285/2012. (X. 9.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 21.	2013. évi 25. szám , 1994. oldal

A Kormány 45/2013. (II. 19.) Korm. rendelete a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása felhasználásának részletes szabályairól szóló 19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 20.	2013. évi 26. szám , 2012. oldal

A Kormány 59/2013. (II. 27.) Korm. rendelete az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. február 28.	2013. évi 33. szám , 2806. oldal

A Kormány 74/2013. (III. 11.) Korm. rendelete az államháztartásról szóló törvény végrehajtásával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 12. és 2017. január 1.	2013. évi 41. szám , 4107. oldal

A nemzetgazdasági miniszter 10/2013. (III. 13.) NGM rendelete az elemi költségvetésről	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 14.	2013. évi 43. szám , 4361. oldal

A Kormány 92/2013. (III. 28.) Korm. rendelete a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 5.	2013. évi 52. szám , 6505. oldal

A belügyminiszter 8/2013. (III. 29.) BM rendelete egyes önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési támogatás igénybevételének részletes szabályairól	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 3.	2013. évi 54. szám , 14443. oldal

2013. évi XXXI. törvény a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 4.	2013. évi 56. szám , 14616. oldal

Szociális és gyámügyi ágazat

Az emberi erőforrások minisztere 19/2013. (III. 5.) EMMI rendelete a Biztos Kezdet Gyerekházak támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 8.	2013. évi 37. szám , 3649. oldal

Az emberi erőforrások minisztere 20/2013. (III. 5.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 8.	2013. évi 37. szám , 3657. oldal

A Kormány 89/2013. (III. 28.) Korm. rendelete egyes kormányrendeleteknek a szociális alapszolgáltatások finanszírozásával és a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekkel összefüggő módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. március 29. és további időpontokban	2013. évi 52. szám , 6499. oldal

2013. évi XXVII. törvény a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 1. és további időpontok	2013. évi 54. szám , 14321. oldal

A Kormány 95/2013. (III. 29.) Korm. rendelete egyes szociális tárgyú kormányrendeleteknek a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokkal összefüggő módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 1. és további időpontok	2013. évi 54. szám , 14354. oldal

A Kormány 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelete egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 1. és további időpontok	2013. évi 54. szám , 14382. oldal

A Kormány 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelete egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, valamint a gyermekjóléti alapszolgáltatásokkal összefüggő módosításáról	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. április 1. és további időpontok	2013. évi 54. szám , 14410. oldal

Lezárva: 2013. április 12.

Összeállította: BM Önkormányzati Feladatok Főosztálya

A képviselő-testület és szervei meghatározott határidőhöz kapcsolódó egyes feladatai

Első félévi, illetve éves egyéni teljesítménykövetelmények meghatározása	
Határidő: január 31.	Kötelezett: értékelő vezető
Gyakoriság: évente	10/2013. (I. 21.) Korm. rendelet 6. § (1)

Második féléves egyéni teljesítménykövetelmények meghatározása	
Határidő: július 15.	Kötelezett: értékelő vezető
Gyakoriság: eseti	10/2013. (I. 21.) Korm. rendelet 6. § (2)

Óvodai beíratást megelőző hirdetmény közzététele	
Határidő: 30 nap	Kötelezett: fenntartó
Gyakoriság: eseti	20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 20. § (1)

Társulási megállapodás felülvizsgálata	
Határidő: 2013. július 1.	Kötelezett: képviselő-testület
Gyakoriság: eseti	2011. évi CLXXXIX. törvény 146. § (1)

Az összeállítás a 2013. január 1. és április 12. között megjelent jogszabályokat vagy jogszabály-módosításokat tartalmazza.

Összeállította: BM, Önkormányzati Feladatok Főosztálya

JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Indítványozó) indítványozta Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testületének a képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló – a 2/2012. (I. 27) önkormányzati rendelettel módosított – 13/2007. (X.26.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SzMSz.) egyes rendelkezései törvényellenességének vizsgálatát. Az Indítványozó szerint az SzMSz 19. § (4) bekezdése, amely arról szól, hogy a polgármester az ülés vezetését átadhatja az ülés vezetésére megválasztott képviselő részére, sérti a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 12. § (2) bekezdését és 31. §-át. Az Indítványozó

szerint az Ötv. e rendelkezései alapján az alpolgármester az egyetlen olyan személy a képviselő-testület tagjai közül, akit ugyanazon jogok illethetnek meg, mint a választópolgárok által közvetlenül megválasztott polgármestert. Ezt a jogot a képviselő-testület nem adhatja át egy képviselőnek. Az SzMSz 52. § (1) és (2) bekezdései a polgármester akadályoztatása esetén követendő eljárás szabályait fogalmazzák meg. Az SZMSZ kimondja, a polgármester akadályoztatása esetén a képviselő-testület tagjai közül határozatlan képviselőt jelöl ki, amely kijelölés történhet egy meghatározott cselekményre, időtartamra, vagy határozatlan időre. Az Indítványozó szerint e szabály egyrészt megismétli az Ötv. 19. § (2) bekezdés d) pontjában foglaltakat, az ilyen ismétlést a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a tiltja, másrészt ellentétes az Ötv. 34. § (1) és (4) bekezdéseivel is, mivel e szabály a polgármester helyettesítéséről akként rendelkezik, hogy minden képviselő-testületnek kötelező legalább egy alpolgármestert választani. Az SzMSz 52. § (3) bekezdése szerint a helyettesítésre kijelölt képviselő mindazon önkormányzati jogokkal rendelkezik, mint a polgármester. Az Indítványozó szerint e szabállyal sérül az Ötv. 9. §-a, mert e szakasz értelmében a képviselő-testület önkormányzati jogok gyakorlását képviselőre nem ruházhatja át. Az Indítványozó szerint az SzMSz 64. § (5) bekezdése ellentétes az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 23. § (2) bekezdésével. Az Indítványozó ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a költségvetési rendelet tartalmi elemeit központi jogszabály (az Áht.) határozza meg, a képviselő-testület nem jogosult rendeletben ettől eltérő szabályok megalkotására, illetve szó szerint sem ismételheti meg a magasabb szintű jogszabályt. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az SzMSz. 19. § (4) bekezdése, 52. § (2) bekezdésének „meghatározott időtartamra vagy határozatlan időre” szövegrésze, 52. § (3) bekezdése, és 64. § (5) bekezdése törvénysértő, ezért e rendelkezéseket megsemmisítette. A megsemmisítés következtében az SzMSz 52. § (2) bekezdése a következő szöveggel maradt hatályban: „A kijelölés történhet egy meghatározott cselekményre.”

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5056/2012/5.	2012. évi 169. szám , 28118. oldal

A Pest Megyei Kormányhivatal a Nagytarcsa Község Önkormányzata képviselő-testületének az építményadóról és a telekadóról szóló 19/2010. (XII. 7.) rendelete egyes rendelkezéseinek felülvizsgálatát indítványozta. Nagytarcsa Község Önkormányzatának képviselő-testülete (a továbbiakban: érintett Önkormányzat) 1/2012. (I. 30.) számú rendeletével (a továbbiakban: Örml.) módosította az építményadóról és telekadóról szóló 19/2010. (XII. 7.) számú rendeletének mentességre vonatkozó (a továbbiakban: Ör.) 10. §-át. A módosítás értelmében változtak a telekadó megfizetése alóli mentesülési szabályok. Az Ör.m1. 2012. január 1. napjától, azaz visszamenőleges hatállyal rendelte életbe léptetni. A Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Indítványozó) az érintett Önkormányzathoz címzett törvényességi felhívásában az Örml.-t törvénysértőnek ítélt és felhívta az érintett Önkormányzatot annak módosítására. A felhívásban foglaltak szerint az Örml. bővítette az adó megfizetése alól mentesülő személyi kört, amely ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) rendelkezéseivel. Ezen túlmenően az Indítványozó kifogásolta azt is, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 7. § (1) bekezdésébe ütközik, mivel a hatályba lépést visszamenőlegesen, és nem átmeneti vagy alkalmazási szabály meghatározásával rendezte. Jogszabály-alkotási problémaként hivatkozott arra is, hogy az Örml. megjelölésében annak elfogadásának és nem kihirdetésének (2012. február 1.) a dátuma szerepel. Ebben a körben utalt arra is, hogy a Jat. 10. § (1) bekezdés b) pontját, valamint 12. § (1) bekezdését is sérti az Örml., mivel az nem

rendelkezik – az Ör.-be történt beépülést követő - saját hatályon kívül helyezéséről. Az érintett Önkormányzat képviselő-testülete a törvényességi felhívásban foglaltakat elfogadva, az Ör. módosítását a 15/2012.(VI. 25.) számú rendeletével (a továbbiakban: Örm2.) végezte el. Az Indítványozó továbbra is aggályosnak ítélte az Ör. mentességekre vonatkozó rendelkezésének módosítását, és a szabályozás törvényességét. Ezért a Kúriánál kezdeményezte az Ör. 10. §-ának megsemmisítését, mivel álláspontja szerint az ellentétes a Htv. 7. § e) pontjával. Álláspontja abban foglalható össze, hogy az Örm2. - szövegezése szerint – nem az Ör.-t, hanem az Örm1.-t módosította, ezért az nem volt alkalmas az Ör. vitatott mentességi szabálya törvényellenes jellegének korrekciójára. Az érintett Önkormányzat az iratokból kitűnően, nem kétségesen eleget kívánt tenni a törvényességi felhívásban foglaltaknak. Az Örm2. azonban elégtelen eszköznek bizonyult az Ör. - módosított – 10. §-ának módosítására. Az Örm2. ugyanis nem az Ör. 10. §-át, hanem a törvény erejénél fogva hatályát veszített Örm1.-t módosította. Az önkormányzati jogalkotó azonban hatályát veszített jogszabályt nem módosíthat. Az Örm2. emiatt alkalmatlan volt arra, hogy a fennálló törvényellenes helyzetet korrigálja. Az Örm2. egyebekben 2. § (1) bekezdésében már – a Jat. 10. §-ának, illetve 12. § (1) bekezdésének megfelelően - rendelkezett saját hatályon kívül helyezéséről. A kifejtettek értelmében tehát az érintett Önkormányzat képviselő-testülete akkor járt volna el törvényesen, ha a törvényességi felhívásban foglaltakra tekintettel és figyelemmel a Jat. megjelölt rendelkezéseire is az Örm2.-vel az Ör. 10. §-t módosítja. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 10. §-a törvényellenességét, ezért azt megsemmisítette.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5065/2012/10.	2012. évi 176. szám , 29753. oldal

A Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban Indítványozó) kezdeményezte a Csömör Nagyközség Önkormányzatának Csömör Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról szóló – többször módosított – 12/2002. (IX. 19.) számú önkormányzati rendelet (a továbbiakban: HÉSZ) más jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát, továbbá helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását. A HÉSZ 45. § (7) bekezdése szerint a Csömöri-patak és a kiszabályozott patak partjától, a vízfolyás szélétől számított 6,00 méter széles sávot fenntartási sávként kell biztosítani. E rendelkezés alapján kerültek feltüntetésre a HÉSZ-ben a kiszabályozott patak (Mókus-árok) fenntartási sávjának méretei. Az Indítványozó szerint e rendelkezés a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I. 31.) Korm. rendeletbe (a továbbiakban: Korm. rend.) ütközik. A Korm. rend. az egyes vízfolyások menti parti sávra vonatkozó szabályokat állapítja meg, fenntartási sávról nem rendelkezik. Az Indítványozó szerint ugyanakkor rendelkezéseiből (így a parti sáv fogalmából) az következik, hogy az egyes vizek partvonalával kapcsolatos szakfeladatok, köztük a fenntartási munkák ellátását szolgáló területsáv a parti sáv, amellyel összhangban kell állnia a HÉSZ előírásainak. A Korm rend. 2. § (3) bekezdés c) pontja szerint a parti sáv szélessége a – más kategóriába nem tartozó - vizek és közcélú vízeléltetőművek partvonalától számított 3 méterig. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a HÉSZ 45. § (7) bekezdése, valamint ezzel összefüggésben a Kül- és Belterület Szabályozási Tervben a parti sáv szélességének feltüntetése törvénysértő, ezért e rendelkezést 2013. március 1-ei hatállyal megsemmisítette. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította továbbá, hogy a HÉSZ a vízgazdálkodási területek szabályozásán belül nem a vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelően szabályozta a vízgazdálkodási terület

lehatárolását. Ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa felhívta Csömör Nagyközség Önkormányzatát, hogy jogalkotási kötelezettségének 2013. március 1-ig tegyen eleget.	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5069/2012/3.	2012. évi 176. szám , 29755. oldal

<p>A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Indítványozó) kezdeményezte Foktő Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2010. (XII. 10.) rendelet (továbbiakban: Ör.) egyes rendelkezéseinek felülvizsgálatát. Az indítvány törvénysértőnek – és ekként alkotmányellenesnek – minősítette az Ör. több rendelkezését. Egyebek mellett az Ör. 3. számú mellékletében a TPKB „Falufejlesztés” és „Pénzügy” alcímeinek egyes rendelkezéseit. Ebben a körben az Indítványozó azzal indokolta megsemmisítésre irányuló indítványát, hogy a hivatkozott rendelkezések – pontatlan és ezért törvénysértő megfogalmazások mellett – az önkormányzati költségvetés előkészítésében, az elfogadott költségvetés végrehajtásában olyan jogokat ad a TPKB kezébe, amelyek ellentétesek a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.), az Ötv., az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.), valamint az államháztartás működési rendjéről szóló többször módosított 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) egyes rendelkezéseivel. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 3. számú melléklet falufejlesztés és pénzügy alcíme egészében törvényellenes, ezért azokat megsemmisítette.</p>	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5067/2012/4.	2012. évi 179. szám , 37109. oldal

<p>Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Indítványozó) kezdeményezte Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról szóló 12/2012. (III. 26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) egyes rendelkezései törvényességének utólagos vizsgálatát, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítását. Az Ör. 19/A. § (2) bekezdés b) pontja a lakásbérleti szerződés megkötésének feltételei között úgy rendelkezik, hogy a jogosult köteles a kiürítési kötelezettséget közjegyzői okiratban vállalni az Önkormányzat költségére. E rendelkezés célja, hogy a lakbért nem fizető, vagy a bérleti szerződést egyéb módon megszegő bérlők esetén a lakás kiürítése ne húzódjon el. Az indítványozó szerint az Ör. 19/A. § (2) bekezdés b) pontja a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 3. § (1) bekezdésével ellentétes, a törvényi felhatalmazásban nem szereplő további feltételhez köti a lakásbérleti szerződés megkötését. Az indítványozó a törvényellenesség alátámasztására hivatkozott az Alkotmánybíróság 90/2009. (IX. 24.) AB határozatára. Az Ör. 42. § (2)-(3) bekezdései a lakáscseréhez való hozzájárulás feltételeit szabályozzák. Az indítványozó kifejtette, hogy az Ltv. szerint bérbeadói hozzájárulás szükséges a lakásba való befogadáshoz, tartási szerződés megkötéséhez, albérletbe adáshoz és lakáscseréhez, ugyanakkor az Ltv. csak a befogadás és az albérletbe adás esetén ad felhatalmazást további önkormányzati rendeletalkotásra, a lakáscsere esetén nem. Az Ltv. lakáscserére vonatkozó 29. §-ának az Ör. 42. § (2)-(3) bekezdéseivel való összevetése alapján az Indítványozó arra a következtetésre jutott, hogy az önkormányzat felhatalmazás</p>	
--	--

nélkül állapított meg az Ltv.-től szigorúbb feltételeket a lakáscseréhez, ezért az Ör. támadott rendelkezései törvénysértőek. Az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság hasonló tárgyban hozott 63/1995. (X.27.) AB határozatára és a 42/2001. (X.30.) AB határozatra. Az Indítványozó a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása megállapítására is előterjesztett indítványt. Véleménye szerint az önkormányzat nem határozta meg a lakbértámogatás mértékét, a jogosultság feltételeit és eljárási szabályait. A szociális helyzet alapján történő lakbértámogatás önkormányzati szabályozására az Ltv. 34. § (3) bekezdése ad felhatalmazást, mely felhatalmazásnak az önkormányzat nem tett eleget. Az Indítványozó e tekintetben az Alkotmánybíróság 11/2000. (III. 31.) AB határozatára hívta fel a figyelmet. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének az Ör. 19/A. § (2) bekezdés b) pontja, 42. § (2) bekezdése törvénysértő, ezért e rendelkezéseket megsemmisítette. A Kúria Önkormányzati Tanácsa azt a mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés megállapítására vonatkozó indítványt, amely szerint Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testülete az Ör.-ben nem tett eleget a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 34. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazásnak, elutasította.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5075/2012/4.	2013. évi 8. szám , 796. oldal

A Fővárosi Törvényszék indítványozta Budapest Főváros XXIII. Kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 5/2011. (II. 25.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) felülvizsgálatát. Az első fokon eljáró adóhatóság utólagos adóhatósági ellenőrzést rendelt el a 2006-2011. közötti adóévekre, és az ellenőrzési jegyzőkönyvre alapított – módosított – elsőfokú határozatában a 2009, 2010. és 2011. évekre késedelmi pótlék mellett 182.914 forint építményadó-különbözetet írt elő az adózó terhére. Az adózó fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság helyben hagyta a jegyző elsőfokú határozatát. Az adózó keresettel kérte a határozat bírósági felülvizsgálatát és indítványozta az építményadó-különbözet alapját képező, Ör. 4. § (1) bekezdésének törvényességi vizsgálatát. Az eljáró Fővárosi Törvényszék 12. K.31.860/2012/7. sorszámú határozatával a per tárgyalását felfüggesztette, és kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtt az Ör. 4. § (1) bekezdésének törvényességi vizsgálatát. Elfogadva a felperesi adózó indítványában foglaltakat, arra hivatkozott, hogy az Ör. megjelölt rendelkezése a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 6. § c) és d) pontjaiba ütközik, valamint sértik az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 178. § 7. pontját is. A felperes beadványában hivatkozott a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5017/2012/8. sorszámú határozatában foglaltakra is. Az érintett Önkormányzat állásfoglalásában az indítvány megalapozatlanságára hivatkozott. Kifejtette, hogy az Ör. 4. § (1) bekezdése konjunktív feltételeket szabályoz, azaz az Ör. két feltétel együttes teljesítése esetén ad lehetőséget az építményadó alóli mentesülésre. 2009. január 1. napjától ugyanis a mentesség igénybe vételének feltétele az életvitelszerű lakás mellett a szóban forgó lakásban való bejelentkezés is. A lakóhely létesítésére pedig nem a felperes által hivatkozott Art., hanem a Hatv. 52. § 21. pontja és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Szltv.) rendelkezései az irányadók. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 4. § (1) bekezdés „abban lakóhelyet létesít és” szövegfordulata törvényellenes, ezért azt 2013. január 1. napjától kezdődő hatállyal megsemmisítette. Az Ör. 4. § (1) bekezdés a) pontja az alábbi szövegezéssel marad

hatályban: „4. § (1) A Hatv. 13. §-ban foglaltakon túl, mentes az adó alól: a) a magánszemély tulajdonában, haszonélvezetében lévő lakás, ha azt saját maga vagy egyenesági rokona életvitelszerűen használja.”. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította továbbá, hogy az Ör. 4. § (1) bekezdés a) pont „abban lakóhelyet létesít és” fordulata nem alkalmazható a Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma előtt 12. K.31860/2012. számú folyamatban lévő perben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben.	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5076/2012/4.	2013. évi 10. szám , 849. oldal

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Indítványozó) kezdeményezte Foktő Község Önkormányzata ellen helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását. Az Indítványozó szerint mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés azért áll fenn, mert az önkormányzat képviselő-testülete nem tett eleget az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. tvr. (a továbbiakban: At.) 42/A. § (4) bekezdésben foglalt felhatalmazásnak, s nem szabályozta rendeletben a hivatali helyiségen kívüli, illetve a munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének rendjét, valamint ezen többlétszolgáltatásért történő díj mértékét. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy Foktő Község Önkormányzat Képviselő-testülete törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét valóban elmulasztotta és nem tett eleget az At. 42/A. § (4) bekezdésben foglalt szabályozási kötelezettségének. A Kúria Önkormányzati Tanácsa felhívta Foktő Község Önkormányzat Képviselő-testületét, hogy szabályozási kötelezettségének 2013. június 15-ig tegyen eleget.	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5084/2012/3.	2013. évi 19. szám , 1552. oldal

A Heves Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Indítványozó) kezdeményezte Gyöngyös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közterületek rendeltetéstől eltérő használatáról szóló – a 26/2012. (X.12.) önkormányzati rendelettel (a továbbiakban: Ör.2.) módosított – 25/2000. (IX.20.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör1.) törvényellenességének vizsgálatát. Az Ör.1. 6/A. §-a a közmű fő- vagy gyűjtővezeték építésével, javításával, karbantartásával kapcsolatos közterület-használat esetén a közterület megfelelő helyreállítása érdekében pénzügyi letét elhelyezését írta elő. Az Indítványozó kifejtette, hogy a közművek építésével, karbantartásával kapcsolatos szabályokat központi jogszabályok határozzák meg, így például a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 121. § (1)-(2) bekezdése, 123. § (1) bekezdése, 124. § (1)-(2) bekezdése, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 94. § (3) bekezdése, a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése. A központi jogszabályok rendelkeznek arról, hogy az engedélyes milyen feltételek teljesülése esetén kezdheti meg tevékenységét, rendelkeznek a helyreállítás és az esetleges kártérítés szabályairól is. Az indítványozó szerint központi jogszabályok nem adnak olyan felhatalmazást az önkormányzatnak, amellyel az Ör.1. 6/A. §-ában meghatározott pénzügyi letét megfizetését előírhatná. A vizsgálni kért Ör.1. 6/A. §-a törvényi felhatalmazás hiányában további feltételt határozott meg. A Kúria Önkormányzati Tanácsa	
--	--

megállapította, hogy a Gyöngyös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közterületek rendeltetésétől eltérő használatáról szóló – a 26/2012. (X.12.) önkormányzati rendelet 1. § (2) bekezdésével módosított - 25/2000. (IX.20.) önkormányzati rendelet 6. § (2a) bekezdése törvénysértő, ezért e rendelkezést megsemmisítette.

Határozat száma:

Magyar Közlönyben való megjelenés:

Köf. 5074/2012/3.

[2013. évi 21. szám](#), 1695. oldal

A Szerencsi Járásbíróság (a továbbiakban: Indítványozó) kezdeményezte Tállya Község Önkormányzata Szabályozási Tervének elfogadásáról és a Helyi Építési Szabályzat megállapításáról szóló 11/2006. (IX. 15.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: HÉSZ) egyes rendelkezései más jogszabályba ütközésének vizsgálatát. Az Indítványozó szerint a HÉSZ jogszabálysértő, mert a telekalakításról szóló 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) telekalakítási tervre vonatkozó rendelkezései már nem hatályosak, a HÉSZ olyan jogi kategóriára hivatkozik, amely már megszűnt. Az FVM rendelet telekalakítási tervre vonatkozó szabályait hatályon kívül helyezte az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: ÖTM rendelet) 52. § c) pontja 2008. január 1-ével. Az indítványozó állítása szerint a HÉSZ rendelkezései azzal, hogy telekalakítási tervre utaló szabályt tartalmaznak az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésbe és az FVM rendeletbe ütköznek. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a HÉSZ 6. § (1) bekezdés „, valamint telekalakítási terv” szövegrész törvénysértő, ezért e rendelkezést megsemmisítette. A megsemmisítés következtében a HÉSZ 6. § (1) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban: „A területfelhasználási egységeken és övezeteken belüli telekalakítások és telekosztások csak a szabályozási tervnek és helyi építési szabályzatnak megfelelően továbbá egyéb jogszabályok alapján végezhetőek.” A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította továbbá, hogy a 6. § (1) bekezdésének megsemmisített rendelkezése nem alkalmazható a Szerencsi Járásbíróság előtt lévő 3.P.20.154/2012. számú perben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben.

Határozat száma:

Magyar Közlönyben való megjelenés:

Köf. 5071/2012/8.

[2013. évi 32. szám](#), 2734. oldal

A Fővárosi Ítéltábla 3. Pf. tanács (Fővárosi Ítéltábla, 1027 Budapest, Fekete Sas utca 3.) (a továbbiakban: Indítványozó) kezdeményezte Budapest Főváros Terézváros Önkormányzata Képviselő-testületének, az Önkormányzat tulajdonában lévő vagyonnal való gazdálkodás és rendelkezés szabályairól szóló 25/2004. (V. 25.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) felülvizsgálatát. A Fővárosi Törvényszék 2012. április 12-én kelt 65.P.25087/2011/19. számú ítéletében semmisnek mondta ki a Budapest VI. kerület Andrásy úton található ingatlan elidegenítése tárgyában a Budapest Főváros Terézvárosi (jogelőd) Önkormányzata (a továbbiakban: érintett Önkormányzat) és egy gazdasági társaság között 2004. június 24. napján megkötött, 2004. július 19. napján módosított adásvételi szerződést. A Fővárosi Törvényszék ítéleti döntését – egyéb jogi érvei mellett – arra alapozta, hogy az érintett Önkormányzat az ügyleti feltételeket a maga által megalkotott rendelet és az ügyletkötés idején hatályos, az Ör. a pályáztatásra vonatkozó előírások megkerülésével alakította ki. A perben II. r. felperesként eljáró ügyész (Fővárosi Főügyészség) keresetében – többek között – arra hivatkozott, hogy az Ör. 16. § (4) bekezdése törvénysértő, mivel álláspontja értelmében

az érintett Önkormányzat e rendelkezése az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: régi Áht.) 108. § (1) bekezdésével ellentétesen ad lehetőséget a korlátozottan forgalomképes önkormányzati vagyon elidegenítésekor a versenytárgyalás mellőzésére. A perben fellebbviteli fórumként eljáró Fővárosi Ítélőtábla 3.Pf.tanácsa (a továbbiakban: Indítványozó) 3.Pf.21.048/2012/9. számú végzésével a per tárgyalásának felfüggesztése mellett kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárását. Indítványában arra hivatkozott, hogy az Ör. 16. § (4) bekezdése törvényi felhatalmazás nélkül és a régi Áht. 108. § (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétesen tette lehetővé versenyeztetési eljárás mellőzését a kettőszáz millió forint összegű értékhatár feletti vagyontárgy, vagyonrész egyedi elidegenítése, hasznosítása, valamint a háromszáz millió forint összegű értékhatár feletti vagyontömeg elidegenítése, hasznosítása kapcsán. A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. 16. § (4) bekezdése törvényellenes volt, ezért az nem alkalmazható a Fővárosi Ítélőtábla előtt 3.Pf.21.048/2012. számon folyamatban lévő perben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5083/2012/4.	2013. évi 32. szám , 2738. oldal

A Zalaegerszegi Törvényszék (a továbbiakban: Indítványozó.) kezdeményezte Zalaszentiván Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 15/2011. (XII. 20.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) felülvizsgálatát. Zalaszentiván körjegyzője mint elsőfokú adóhatóság 2012. április 16-án kelt 687-3/2012. számú határozatában a 2012. adóévben 3.121.500 forint telekadó megfizetésére kötelezte az adózó Zalatechnika Kft.-t a tulajdonában álló Zalaszentiván 023/6. hrsz. alatti „kivett ipartelep” megjelölésű, összesen 10405 nm alapterületű ingatlan után. A másodfokon eljáró Zala Megyei Kormányhivatal helyben hagyta az elsőfokú határozatot. Az adózó keresettel kérte a határozat bírósági felülvizsgálatát. Egyúttal indítványozta az Ör. adómértéket megállapító rendelkezésének alkotmányossági vizsgálatát. Arra hivatkozott, hogy az Ör. rendelkezései figyelmen kívül hagyják a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 6. § c) pontja szerinti rendelkezéseket. Így nincsenek tekintettel az adómérték megállapításakor sem a helyi sajátosságokra (jelen esetben az ingatlan forgalmi értékére), sem pedig az adóalanyok teherviselési képességéhez nem igazodnak. A perben eljáró Zalaegerszegi Törvényszék 16.K.20932/2012/6. számú végzésével – a per tárgyalásának felfüggesztése mellett – indítványozta az Ör. 3. § (2) és (3) bekezdéseinek törvényességi vizsgálatát. A bírói végzésben kifejtett álláspont értelmében az Ör. támadott rendelkezései ellentétesek a Hatv. 6. § c) pontjában foglaltakkal, mivel az érintett Önkormányzat az adómaximumon állapította meg a telekadó mértékét, az adókedvezményt ugyanakkor meghatározott mértékű iparüzési adó megfizetéséhez kötötte. Ezért a törvényszéki végzésben megfogalmazott álláspont értelmében az érintett Önkormányzat nem volt figyelemmel az Hatv. 6. § c) pont szerinti mérlegelési kötelezettségére, mivel csak formálisan tett eleget az Ör. megalkotásakor a Hatv.-ben 6. §-ában meghatározott követelményeknek. Az érintett Önkormányzat állásfoglalásában megalapozatlannak minősítette és elutasítani kérte a Törvényszék indítványát. Vitatta az adózó által a perben bemutatott, az adótárgy forgalmi értékét igazolni hivatott adásvételi szerződésben foglaltakat. Az egyedi esetet, illetve azon indokokat, amelyek az érintett Önkormányzatot az Ör. megalkotására vezették szükségtelennek tartotta vizsgálni az Ör. törvényességével összefüggésben. Utalt arra, hogy az érintett Önkormányzat közigazgatási határain belül nincs a perbelihez hasonlítható méretű, iparszerű tevékenységre alkalmas ingatlan, ezért úgy a foglalkoztatási, mint az érintett Önkormányzat

adóbevételeinek növelése szempontjából különös érdek fűződik ahhoz, hogy ilyen ingatlanok ne maradjanak parlagon. Az adózó által az iratokhoz csatolt adásvételi szerződés pedig – a kifejtett álláspont értelmében - éppen azt igazolja, hogy a területen lehet olyan gazdasági tevékenységet folytatni, amely a kétségbe vont mértékű telekadó megfizetését lehetővé teszi. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 3. § (2) és (3) bekezdése törvényellenes, ezért e rendelkezéseket 2012. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, továbbá e rendelkezések alkalmazását kizárta a Zalaegerszegi Törvényszék előtt 16.K.20932/2012. számú folyamatban lévő perben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben is.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5081/2012/4.	2013. évi 42. szám , 4291. oldal

Forrás: www.lb.hu

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 1/2013. (I. 7.) AB határozata a választási eljárásról szóló, az Országgyűlés 2012. november 26-i ülésnapján elfogadott törvény egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapításáról

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2013. évi 3. szám](#), 437. oldal

Az Alkotmánybíróság 5/2013. (II. 21.) AB határozata a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 43. § (4) bekezdése egyes részeinek alkotmányellenességéről és alkalmazásának kizárásáról

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2013. évi 28. szám](#), 2092. oldal

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

Pintér Sándor: szemlélet- és jogszabályváltozás ment végbe az önkormányzatoknál

A kormány erőfeszítésének és anyagi támogatásának segítségével az önkormányzatiság területén jelentős szemlélet- és jogszabályváltozás zajlott le az elmúlt három évben Magyarországon - jelentette ki Pintér Sándor április 12-én Nyíregyházán. A belügyminiszter a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének (KÉSZ) helyi csoportja által szervezett Mit? Miért? Hogyan? - Magyarország jobban teljesít! című kerekasztal-beszélgetés előtt tartott sajtótájékoztatón elmondta: az önkormányzatok kapcsán felismerte azt a kormány, hogy az 1990-ben megalkotott törvény már nem a társadalmi elvárásoknak megfelelően tölti be funkcióját. Közölte, a helyhatóságokról szóló törvény megváltoztatása szükséges és időszerű volt, ezzel együtt a kormány azt is felismerte, hogy az új jogszabályok érvényesítése és bevezetése csak akkor lehetséges, ha a helyhatóságok anyagi gondjait csökkentik. Ezért történt meg az 5 ezer fő alatti települések esetében a teljes, az ennél nagyobb településeknél pedig a részleges adósságátvállalás. Utóbbiak esetében – a bankokkal történő megegyezés esetén – 685 milliárd forintnyi adósság kerül át az adósságkezelő központhoz júniusig – tette hozzá Pintér Sándor. Közlése szerint a meghozott intézkedésekkel egyszerre valósult meg a

szemlélet- és a jogszabályváltozás az önkormányzatoknál, a szemléletváltás teljesítéséhez pedig anyagi támogatást nyújtott a kormány. A belügyminiszter a kerekasztal-beszélgetésen, a megyeháza dísztermét teljesen megtöltő hallgatóság előtt kifejtette: a kisebb önkormányzatok "tisztá lappal" folytathatják működésüket, a nagyobbak pedig jelentős segítséget kaptak. A jövőben az önkormányzatok a saját bevételi forrásaikkal arányosan, csak belügyminisztériumi engedéllyel vehetnek fel hiteleket. A közbiztonság kapcsán Pintér Sándor elmondta: a rendőrök létszámának korábban tapasztalt csökkenése megállt az új képzési programnak köszönhetően, amelynek keretében 4220 rendőr kiképzése kezdődött el, közülük háromezren már szolgálatba álltak. A rendőrlétszám helyreállításával, a közterületi jelenlét növelésével, a gyalogos és kerékpáros rendőrájárók jelenlétével, azaz az állampolgár közeli rendőrség felépítésével az objektív és a szubjektív biztonságérzetet növeli a kormány - fogalmazott a tárcavezető. A katasztrófavédelmi Főigazgatóság létrehozását, amely az önkormányzati tűzoltóságok felállításával korábban szétdarabolódott szervezet erőit és eszközeit összpontosítja. A rendszer igazi próbája március 14-15-én volt, amikor - központi irányítás mellett - rendkívüli erőket mozgattak meg az országban Zálától Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéig - tette hozzá Pintér Sándor.

A fórumon részt vett Harrach Péter, a KDNP parlamenti frakciójának vezetője, aki a kormányt az utóbbi időben ért támadások okait keresve azt mondta: Magyarország arra törekszik, hogy a gazdaság területén a saját nemzeti érdekeket képviselje. Közölte, a kormány azok ellen a külföldi tulajdonú, "idegen nemzeti érdekeket szolgáló" multinacionális cégek ellen lép fel, amelyek az itthon felhalmozott bevételt viszik ki az országból. Kiemelte, a kormányzat inkább a hazai cégeket igyekszik előnyhöz juttatni, ezzel a nemzeti gazdaság erősítését szolgálja. Harrach Péter hozzátette: "érthető, hogy ez a gazdasági ok fordítja velünk szembe sok esetben az egyébként eszmeileg hozzánk közelebb álló kormányokat vagy médiumokat". Közölte, vélekedése szerint a kormányt érő kritikák mögött politikai okok is állnak, vagyis a támadók egyszerűen nem tudják elviselni azt, hogy nagy többséget kapott egy olyan polgári- nemzeti- keresztény oldal, amely egy rendezett világot képes megteremteni Magyarországon, "szemben azzal a zavaros világgal, amiben jól lehet halászni". Az élet minden területén ennek a rendezettségnek a megvalósítása folyik - tette hozzá. Harrach Péter szerint eszmei-ideológiai téren is szembenállás van a kormánynak a hagyományos értékeket képviselő kereszténydemokrata nézetei, valamint az Európában és itthon is megfigyelhető keresztényellenes, közösségeket semmibe vevő "Cohn-Bendítek" világa között.

A KÉSZ győri szervezete 1997 januárjában kezdte el országjáró kerekasztal-beszélgetés sorozatát, amelynek 198. rendezvényét tartották meg Nyíregyházán.

Forrás: www.kormany.hu

Tájékoztató a közfoglalkoztatás megújult rendszeréről

1. Munkaerő-piaci aktivitás – munkavállalási hajlandóság

Magyarország foglalkoztatási helyzetét a viszonylag alacsony munkanélküliség mellett az alacsony foglalkoztatási arány jellemzi. Az EU 2020 stratégia célkitűzései között szerepel, hogy a 20-64 éves foglalkoztatottak körében a foglalkoztatottság arányának 2020-ra el kell érni a 75%-ot. Magyarország saját adottságait és prioritásait figyelembe véve vállalta, hogy hazánk is elérje a foglalkoztatási ráta 75%-os szintjét. Az adott korcsoportba tartozó népességen belül 61,8% volt a foglalkoztatottak aránya 2012. november – 2013. január hónapban, ami 0,9 százalékpontos növekedés 2011. év előző időszakához képest.

A munkavállalási korú népesség több mint harmada gazdaságilag nem aktív, vagyis nem végez és nem is keres rendszeres jövedelmet biztosító munkát. A gazdaságilag nem aktívak mindössze 15,6%-a nyilatkozta azt, hogy szeretne munkát vállalni.

A Nemzeti Reform Programban a Kormány alapvetésként fogalmazta meg, hogy a munkának értékteremtő ereje van, ezért a magyar gazdaságpolitika középpontjába a munkát állította. A munkaerőpiacot érintő, reformértékű intézkedések célja elsősorban a munkaképes, de jelenleg **inaktív csoportok visszavezetése a munkaerőpiacra**, részben az eddiginél hatékonyabb munkaerő-piaci ösztönzőkkel és szabályozással, részben pedig célzottabb munkaerő-piaci, képzési, illetve szociális támogatási eszközökkel.

A **közfoglalkoztatási intézményrendszer** legfontosabb feladata **a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása** és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresők tekintetében bekövetkezzen a munka világától való elszakadás. A közfoglalkoztatás **a passzív ellátások súlyának csökkentése** érdekében az ellátásban részesülők aktivizálásának egyik alternatívája lehet. A közfoglalkoztatás középtávú tervezésekor kiemelt célcsoportként kezeltük az átlaghoz képest nagyobb arányban alulképzett romákat, a fiatal munkanélkülieket és a nőket, valamint a fogyatékkal élőket és a megváltozott munkaképességűeket. A munkavállalási korú, alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen lakosság foglalkoztatásba történő bevonása a legnehezebb feladat. A közfoglalkoztatás elsősorban számukra biztosít munkalehetőséget.

A **Kormány** a nagy létszámú **közfoglalkoztatást átmeneti intézkedésnek tekinti**, amelynek a következő 2-3 évben meghatározó szerepe lesz, amíg a gazdaság élénkülésével a versenyszférában megkezdődhet a foglalkoztatás dinamikus növekedése. Ezt követően a versenyszférától várjuk elsősorban a foglalkoztatás növekedését.

2. A közfoglalkoztatási jogviszony a munkaviszony speciális formája

A Széll Kálmán Tervben foglaltak végrehajtásának első lépéseként – annak érdekében, hogy az álláskeresők átmeneti foglalkoztatására mind szélesebb lehetőség nyíljon – az új típusú közfoglalkoztatás jogi háttérét kellett megteremteni.

Az új szabályozás alapjaiban építette újjá a közfoglalkoztatás rendszerét. Megszűnt a közhasznú munkavégzés, a közcélú munka és közmunkaprogram, helyette egységes közfoglalkoztatás jött létre. Az állam **átmeneti munkalehetőséget** biztosít azok számára, akik a munkaerőpiacon egészségi állapotuk, képzetlenségük, életkoruk, vagy bármely más okból hátrányban vannak, és ezért **az önálló álláskeresésük eredménytelen**.

2011. szeptember 1. napjától a **közfoglalkoztatási jogviszony** a munkaviszony egy speciális formájaként került bevezetésre, amely jogviszony némileg eltér a piaci foglalkoztatástól. Ilyen eltérés, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony határozott időre létesíthető próbaidő kikötése nélkül. Közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb, mint a szociális juttatás összege, de alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez a társadalombiztosítási- és a nyugellátásra.

3. Segély, közfoglalkoztatás, vagy piaci munkavállalás

A rendszerváltást követően hazánkban a 15–64 éves korú népesség csaknem harmada valamilyen jóléti ellátásban részesül, akiknek nagy többsége nem dolgozik, és nem is keres munkát. Számos hazai és más országokban készített kutatás **a szociális transzferek munkavállalás ellen ösztönző hatására** hívta fel a figyelmet. Kutatások támasztják alá azt is,

hogy az ellátásban részesülő munkanélküliekkel szemben támasztott elvárások és megszegésük szankcionálása megállíthatja a tartós munkanélküliség növekedését.

Az ellátásra való jogosultság feltételei – azok a munkanélküliek részesülhetnek ellátásban, akik képesek és hajlandók rövid időn belül munkába lépni, és saját maguk is aktívan keresnek munkát – lényegében megfelelnek az ILO definíciójának (nincs munkája, aktívan keres állást, és rövid időn belül munkába tudna állni). Magyarországon a munkavállalási hajlandóságot az álláskeresői ellátásra való jogosultság mellett a szociális ellátások esetében is a felajánlott állás kötelező elfogadásával ellenőrzik (*Nyugdíj, segély, közmunka – A magyar foglalkoztatáspolitikai két évtizede, 1990-2010, Szerkesztette: Fazekas Károly és Scharle Ágota, 2012.*).

A pénzügyi, gazdasági válság hatására a gazdaságilag elmaradott régiók munkaerő-piaci helyzete tovább romlott, generációk rendezkedtek be arra, hogy életvitelszerűen éljenek a segélyekből. A szociális transzfereket vélhetően a szürke és fekete gazdaságból egészítik ki. A segély mellett a korábbi – 2011 előtti – közfoglalkoztatásnak is munka ellen ösztönző hatása volt. A közfoglalkoztatott a piacinál kedvezőbb feltételek, a versenyszférában elvárttól alacsonyabb munkaintenzitás mellett ugyanolyan bérezésben részesült, mint az elsődleges munkaerőpiacon munkát vállaló személy.

2011-ben a közfoglalkoztatás rendszerének átalakításával megkezdődött egy olyan szemléletváltás, amely **a közfoglalkoztatást** több tekintetben is **a versenyszféra irányába mozdította el**. Ez érvényes a finanszírozás keretek között tartására, a hatékonyabb pénzfelhasználásra, az elvégzett munkák értékteremtő jellegének és társadalmi hasznosságának erősítésére.

A munkavégzés követelmény-rendszerének közelítése az elsődleges munkaerőpiacon elvárt teljesítményhez nagyobb esélyt biztosít az érintett álláskeresőknél ahhoz, hogy megfelelő készségekkel rendelkezzenek a versenyszférában való munkavállaláshoz a közfoglalkoztatásból való kilépés után.

A Magyar Munka Terv alapján a foglalkoztatási célú támogatásoknak egy **három pillérre épülő rendszere** jött létre:

- Az első és legfontosabb pillér a **nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés** ösztönzése és támogatása többek között célzott bér- és járulékutalásokkal, kiemelt figyelmet fordítva a mikro-, kis és középvállalatokra.
- A második pillért a **szociális gazdaság** jelenti, ami a helyi lehetőségekre építve szervezi meg a munkanélküliek foglalkoztatását részben állami támogatásból, részben pedig saját bevételeiből. Ez egy átmeneti foglalkoztatási forma, amelynek célja hosszabb távon, hogy átvezessen a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásba.
- A harmadik pillér a **közfoglalkoztatás**, amely szorosan összefügg a szociális ellátások rendszerének munkára ösztönző átalakításával, és amelynek keretében az állam maga szervezi meg azoknak az átmeneti foglalkoztatását, akiknek az első két pillér jelenleg nem kínál reálisan munkalehetőséget.

A Magyar Munka Tervben vázolt, három pillérre épülő foglalkoztatást elősegítő támogatások rendszerében a közfoglalkoztatás komplementer módon működik annak érdekében, hogy az ne jelentsen zsákutcát a közfoglalkoztatottak számára. Ehhez szükséges, hogy egyfelől a közfoglalkoztatás ne korlátozza az egyént az önálló álláskeresői keresésben, másfelől ne vonja el az erőforrásokat (a potenciális megrendeléseket és a potenciális munkaerőt) a vállalkozások elől.

A közfoglalkoztatás rendszeréből a munkaerőpiacra történő visszakkerülés egyik meghatározó feltétele, hogy a közfoglalkoztatottak a közfoglalkoztatási, továbbá a piaci igényeknek megfelelő alap-, illetve továbbképzésben részesüljenek. Csak az írni-olvasni tudás, a funkcionális analfabetizmus felszámolása nyújt megfelelő alapot ahhoz, hogy a

közfoglalkoztatásban részt vevő szakképzetlen személyek magasabb képzést szerezhessenek, és versenyképes munkaerőt jelentsenek a munkaerőpiacon. A közfoglalkoztatás ideje alatt munkaerő-piaci szolgáltatást és képzési támogatást vehetnek igénybe a közfoglalkoztatottak, hogy a megszerzett gyakorlat birtokában a határozott idejű közfoglalkoztatást követően munkát tudjanak vállalni az elsődleges munkaerőpiacon.

4. A közfoglalkoztatás jelene és jövője

2011. évben a Munkaerőpiaci Alap „Közfoglalkoztatás kiadásai” előirányzatából a közfoglalkoztatás támogatására 64 Milliárd Ft volt fordítható. 2012. évben a Nemzeti Foglalkoztatási alaphoz a közfoglalkoztatás támogatására 137,5 Milliárd Ft állt rendelkezésre, a 2013. évi előirányzat összege 153,8 Milliárd Ft.

2012. évtől kezdődően a közfoglalkoztatás az alábbi területeken valósul meg:

I. Önkormányzat által szervezett hosszabb időtartamú, napi legalább 6 órás közfoglalkoztatás

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás megvalósítására rendelkezésre álló forrás az egyes megyék munkaerő-piaci helyzete alapján került allokálásra, biztosítva ezáltal, hogy a deprivált térségekbe jusson a legtöbb forrás, de egyben a lehető legtöbb hátrányos helyzetű álláskereső, döntően foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, illetve ellátásban nem részesülő számára biztosított legyen a közfoglalkoztatás.

2012. év januárjában az 5000 fő alatti lakosságszámú településeken a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 2,5 hónap időtartamra olyan álláskeresőket kerültek alkalmazásra humán kisegítő munkakörben, akiknek a feladata a településen élő idős emberek rendszeres felkeresése, segítése, illetve egyéb, az élethelyzetüket segítő feladatok ellátása volt. A programot a kistérségeken élők örömmel fogadták, így az a 2013. évben is folytatódik.

II. Kistérségi és egyéb startmunka mintaprogramok

A Kormány döntése szerint a „Megújuló Magyarország” program részeként olyan közfoglalkoztatási programok megvalósítása a cél, amelyek értéket teremtenek, kézenfekvőek, folyamatos munkavégzést tesznek lehetővé, az ország minden területén megvalósíthatók és több célcsoportot is elérnek. Magyarországon köztudottan alacsony a munkavállalók mobilitási hajlandósága. A közfoglalkoztatás keretében lehetőség van a lakókörnyezet közelében való munkavégzésre. A kistérségi startmunka mintaprogramok közösségformáló hatásúak, élhetőbbé, lakhatóbbá teszik a településeket, azok közvetlen környékét, növelik a lakosság szubjektív biztonságérzetét, javítják a közbiztonságot.

2012. évben a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott 66 hátrányos helyzetű, valamint 3 (Devecseri, Téti, Pécsi) egyedi döntés alapján kiválasztott kistérségben indult, illetve a 28 hátrányos helyzetű kistérségben és a Gyöngyösi kistérség 5 kiemelt településén folytatódott a 2011. évben megkezdett kistérségi mintaprogram.

A **kistérségi startmunka mintaprogramok** fő kedvezményezettjei a települési önkormányzatok, illetve egyre növekvő mértékben az önkormányzatok összefogásával megalakuló társulások.

A mintaprogramok **főbb tevékenységi területei** a következők: mezőgazdasági projektek, belvízelvezetés, mezőgazdasági utak rendbetétele, bio és megújuló energiatermelés, közúthálózat javítása, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a közfoglalkoztatottak téli

foglalkoztatásának kialakítása, amely a 2013. évben kiegészül a helyi sajátosságokra épülő programelemmel.

A startmunka mintaprogramok indításánál a támogatás egyik feltétele volt, hogy a tevékenység igazodjon a helyi igényekhez. Meg kellett vizsgálni a piaci alapon működő hasonló profilú vállalkozásokat. Figyelni kellett, hogy az adott tevékenység ne versenytársat teremtsen, hanem a munkalehetőségek számát bővítse a településen, illetve a támogatott közfoglalkoztatás a település közösségére is kedvező hatással legyen.

a) Mezőgazdasági projekt

Célja: a megtermelt zöldség és gyümölcs, a kisállattenyésztés biztosítsa az önkormányzati intézmények ellátását, valamint a többlettermékek esetleges feldolgozását, értékesítését.

A társadalmi felzárkózás elvét szem előtt tartva kiemelt jelentőségű, hogy a közfoglalkoztatás során a munkavállalás szempontjából hátrányos és leghátrányosabb helyzetűek közfoglalkoztatásba történő bevonása prioritást élvezzen. Az alacsonyan kvalifikált emberek számára olyan megoldást kellett kínálni, amely hosszú távon biztosítja megélhetésüket, és segíti visszalépésüket az elsődleges munkaerőpiacra.

A mezőgazdasági mintaprogramokon belül **három képzési program** közül választhattak a résztvevők.

Tanulhatnak:

háztáji állattartást	1 év
háztáji növénytermesztést és tartósítást	1,5 év
háztáji növénytermesztést és állattartást	2 év

A mezőgazdasági képzés szervezése a hagyományos képzés-szervezési formától eltérően, a résztvevők munkatapasztalatára épülő, gyakorlat-orientált módon történt meg. A képzési program és az alkalmazott módszerek igazodnak a célcsoport speciális igényeihez (alapfokú iskolai végzettség hiányában is elsajátítható, szövegértési nehézségekkel küzdők által is használható tananyag, gyakorlatban szerzett munkatapasztalatra épülő elméleti oktatás). Az oktatás szervezésekor figyelembe vételre kerültek a helyi adottságok és igények is (talaj- és éghajlati viszonyok, helyi hagyományok).

A közfoglalkoztatás keretében induló mezőgazdasági kistérségi mintaprogramok indítását az alábbiak indokolták:

- mezőgazdasági tevékenységgel a családok alapvető étel-miszer-ellátása, idővel jövedelemhez jutása is biztosítható (háztáji gazdálkodás, szociális szövetkezeti tagság, a családi szükségletet meghaladó termékek őstermelőként történő értékesítése);
- lehetővé válik a szükséges elméleti tudás speciális oktatási módszerekkel való elsajátíttatása az alacsony iskolai végzettségű vagy befejezett iskolai végzettség nélküli személyek számára is;
- a gyakorlati képzés feltételei közfoglalkoztatás keretében – foglalkoztatásba ágyazva – biztosíthatóak.

A települési önkormányzatok közfoglalkoztatóként részben állami támogatásból, részben saját bevételből működő költségvetési szervként **védett környezetet** biztosítanak a munka világából régen kiszorult (vagy oda be sem lépett) közfoglalkoztatottak számára a foglalkoztatásba ágyazott képzés idejére. A mezőgazdasági programban megtermelt javakat önellátásra, valamint a település közfeladatainak ellátásához (pl. közétkeztetés) használják fel az önkormányzatok.

A tervek szerint a mezőgazdasági mintaprogramokban a saját bevétel növekedése mellett arányosan csökkenő állami támogatásban részesülnek a közfoglalkoztatók.

Amennyiben a **program önfenntartóvá** válik, egyik lehetséges alternatívaként a résztvevők szociális szövetkezetet alakíthatnak. A beruházási és dologi költségek támogatásával az önkormányzatok nagy értékű gépeket, berendezéseket vásárolhattak meg, amelyeket szociális szövetkezeti tagként ingyenesen használhatnak.

Ez a folyamat illeszkedik a három pillérre épülő támogatási rendszer elvéhez, azaz a **közfoglalkoztatottak** önfoglalkoztatóvá, szövetkezeti taggá vagy szövetkezeti alkalmazottakká válva **kiléphetnek az elsődleges munkaerőpiacra**.

- b) A **belvíz-elvezetési program** célja a településeket és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvíz elvezető árok rendszeres karbantartása, kialakítása.
- c) A **mezőgazdasági utak rendbetételének** célja, hogy elősegítse a mezőgazdasági telepek, majorok bekötését a közúti hálózatba, a termények biztonságos szállítását.
- d) A **bio- és megújuló energiafelhasználás** célja a drága gáz kiváltása alternatív fűtési móddal, a fűtőanyag helyi biztosításával és új biomassa tüzelésű kazánok párhuzamos beállításával. A helyben jelentkező biomassa tüzelőanyag igény ösztönzőjévé válhat a hazai gyártásnak.
- e) A **közüthálózat javítása** a települések belterületén történik. Célja az önkormányzati kezelésű úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele, ezáltal a baleseti veszélyek csökkentése, valamint kerékpárutak építése.
- f) Az **illegális hulladéklerakó-helyek felszámolásának** célja a közterületeken található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása, megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatása.
- g) A **téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás** célja, hogy folyamatos munkalehetőséget, rendszeres elfoglaltságot és ezáltal biztos megélhetést biztosítson a település közfoglalkoztatottjai számára a téli hónapokban.

III. Országos közfoglalkoztatási programok a mindenkori munkaerő-piaci, valamint az esetleges „vis maior” helyzetek kezelésére, több ágazatot átfogóan (pl. ár-, és belvízvédelem, a közutak, vasutak, az erdőterületek, megújuló energiaforrások területén) kerültek indításra.

5. Értékteremtő közfoglalkoztatás

A **települési önkormányzatok** a 2012. évben megvalósított közfoglalkoztatási programok hatásával kapcsolatban kiemelték a település összképének, rendezettségének javulását, a lakókörnyezet szebbé, tisztábbá válását, magát a munkalehetőség, ezáltal a megélhetési lehetőség biztosítását. A közfoglalkoztatási programok révén megvalósult a lakosság értékeinek védelme, jobb a településeken a közbiztonság, nőtt a település idegenforgalmi vonzereje, javult az intézményi étkeztetés minősége, erősödött a közösségért tenni akarás. A közfoglalkoztatottak büszkéek voltak munkájuk eredményeire, javult a munkamorál, megkezdődött a családi kertművelés, általános iskolás korú gyermekeknél megszűnt az igazolatlan iskolai hiányzás. A közösségek szerveződésével megteremtődik a szövetkezés lehetősége is.

Mindezek természetesen hozzájárultak a **közfoglalkoztatás elismeréséhez**, a lakosság a létrehozott új értékeket állami, önkormányzati gondoskodásként éli meg.

6. A 2012. évi közfoglalkoztatás legfontosabb adatai

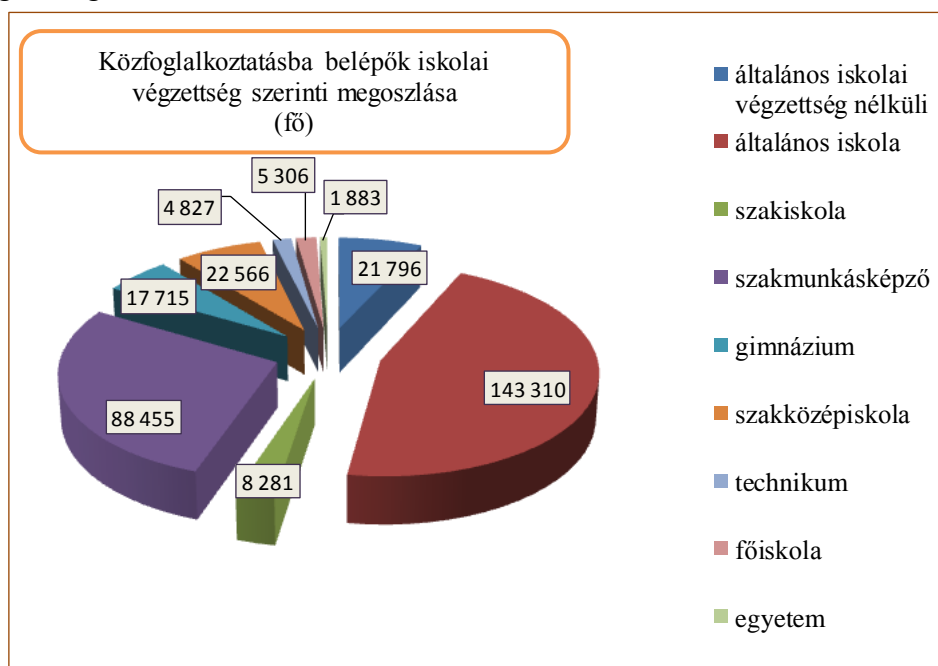
A. A rendelkezésre álló 2012. évi pénzügyi forrás hatékony felhasználása

Közfoglalkoztatási típus	Támogatási keret (Ft)
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	22 393 704 526
Országos közfoglalkoztatási program	45 070 125 783
Kistérségi startmunka mintaprogram	61 519 837 362
Egyéb startmunka mintaprogram	7 750 894 576
Összesen	136 734 562 247

B. A közfoglalkoztatásba belépők létszámadatai

2012. évben a tervezett **209 ezer fő** közfoglalkoztatásba vonása helyett több mint **363 ezer** hátrányos helyzetű álláskereső volt érintett a közfoglalkoztatás keretében hosszabb-rövidebb ideig. A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a közfoglalkoztatásban részt vevők száma 2012. február hóban volt **a legalacsonyabb** (528 fő), a **legnagyobb számú közfoglalkoztatásra** pedig 2012. november hóban (176 586) került sor.

A közfoglalkoztatásba 2012. évben bevontak **52,8%-a alapfokú**, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettségű volt.

Az 50 év feletti közfoglalkoztatottak aránya 22%, a 25 év alatti közfoglalkoztatottak aránya 15% volt.

A 2012. évi közfoglalkoztatási programokba a Belügyminisztérium 30 ezer roma nemzetiségű álláskereső bevonását tervezte, amely már az év első felében megvalósult. [A becsült adatok szerint 2012. I. félévében a közfoglalkoztatásba bevont álláskereső (179 006 fő) mintegy **27%-a (47 629 fő) roma nemzetiségű volt**, amely létszám az év végére elérte az 54 770 főt.]

Megye/Főváros	Közfoglalkoztatásba belépettek létszáma, férfiak és nők létszáma és aránya 2011. december 21. - 2012. december 20. (forrás: NMH Adattárház)				
	Összes közfoglal- koztatott (fő)	Ebből: férfi (fő)	Ebből: nő (fő)	Férfiak aránya (%)	Nők aránya (%)
Főváros	8 842	4 932	3 910	55,78%	44,22%
Baranya	22 369	13 791	8 578	61,65%	38,35%
Bács-Kiskun	20 117	12 990	7 127	64,57%	35,43%
Békés	27 606	20 151	7 455	73,00%	27,00%
Borsod-Abaúj-Zemplén	54 532	36 536	17 996	67,00%	33,00%
Csongrád	18 106	13 008	5 098	71,84%	28,16%
Fejér	11 311	7 235	4 076	63,96%	36,04%
Győr-Moson-Sopron	6 362	4 185	2 177	65,78%	34,22%
Hajdú-Bihar	32 600	22 367	10 233	68,61%	31,39%
Heves	14 454	9 983	4 471	69,07%	30,93%
Komárom-Esztergom	6 505	3 991	2 514	61,35%	38,65%
Nógrád	12 433	8 268	4 165	66,50%	33,50%
Pest	13 758	8 662	5 096	62,96%	37,04%
Somogy	17 175	11 133	6 042	64,82%	35,18%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	41 110	27 835	13 275	67,71%	32,29%
Jász-Nagykun-Szolnok	20 333	13 802	6 531	67,88%	32,12%
Tolna	10 757	6 909	3 848	64,23%	35,77%
Vas	5 670	3 808	1 862	67,16%	32,84%
Veszprém	11 799	7 404	4 395	62,75%	37,25%
Zala	8 098	5 146	2 952	63,55%	36,45%
Összesen	363 937	242 136	121 801	66,53%	33,47%

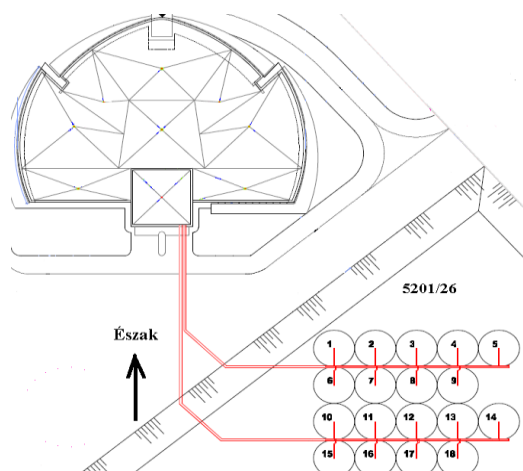
A statisztikai adatokkal kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az adatgyűjtés magába foglalja a rövid, akár egy hónap alatti, napi 4 óráig terjedő foglalkoztatást és a hosszabb időtartamú (legfeljebb 12 hónap), teljes munkaidőben megvalósuló közfoglalkoztatást is. Meg kell jegyezni azt is, hogy amennyiben egy álláskereső egy éven belül több alkalommal vesz részt a közfoglalkoztatásban öt mindig új belépőként kezelte a rendszer.

C. A közfoglalkoztatás munkavállalást támogató hatása, átmenet a közfoglalkoztatásból a munka világába

A közfoglalkoztatásra kiközvetített álláskeresők közül **12 827 fő (3,4%)** azért nem fogadta el a felajánlott közfoglalkoztatást, mert **más munkahelyre helyezkedett el** (a legnagyobb arányban Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom megyében). 2012. január 1. és 2012. december 31. között **265 412 fő** lépett ki a közfoglalkoztatásból. Közülük **14 730 fő (5,5%)** az elsődleges munkaerőpiacon talált munkalehetőséget.

Készítette: BM, Közfoglalkoztatási és Logisztikai Főosztály

Geotermikus magyar hőszivattyúk

Köztudott, hogy Földünk, a Glóbus belső magja izzó tömeg és a gömb középpontjától kifelé haladva egyre alacsonyabb a hőmérséklet. Magyarországon általában mindössze 100 méteres fúrásokkal, amelyek a földgolyónk méretéhez képest apró tűszúrások, a furatokba helyezett betétcsövekkel ún. fúrólyuk-hőcserélőkel és hőszivattyúkkal hőenergiát, nyáron pedig hűtési lehetőséget is kiszabadíthatunk lakó-, iroda- és középületek, gyógyvíz- és termálfürdők kiszolgáló épületeinek fűtés-hűtésére, vagy mindezek melegvíz ellátására. Hazánkban a föld belseje felé fúrva a neutrális zónától 100 méterenként a hőfokemelkedés átlagosan 5 Celsius-fok. A neutrális zóna hőmérséklete országunkban kb. 11 Celsius-fok, mélysége a felszíntől kb. 15 m, de itt nem változik a hőmérséklet, a meteorológiai viszonyok nem fejtik ki hatásukat sem télen sem nyáron sem tavasszal sem ősszel.

Bemutatjuk ezt a megújuló energiát (napenergiát és földenergiát) kinyerő fűtő-hűtő rendszert üzemeltetési és megtérülési szám adatokkal az épülő és meglévő lakóház tulajdonosoknak, az önkormányzatoknak és közszolgálati intézmények vezetőinek és azoknak, akiket érdekel ez az energiatakarékos és károsanyag-kibocsájtás nélkül működő gazdaságos energiakinyerés.

Ismertetésünk aktualitását alátámasztja, hogy 2012. szeptember 4-én a Parlament Felsőházi Termében Fodor Zoltán (Geowatt Kft) – a hőszivattyú fejlesztő-tervező, gyártó és a rendszert kivitelező és szervizelő magyar cég szakembere – átvette a magyar fejlesztésű és gyártású, kitűnő minőségű, használati mintaoltalommal védett Vaporline® fantázianevű hőszivattyúcsalád MAGYAR TERMÉK NAGYDÍJ® kitüntetését. (A hőszivattyúcsalád a TERC Kft különdíját is megkapta.) Nem szükséges külföldről behoznunk az ottani földtani viszonyokra tervezett hőszivattyúkat, mert a magyar gyártmányok már működnek, 2011-ben már több mint 40 darabot üzembe helyeztek. Jól alkalmazható ez a korszerű hőszivattyús rendszer, mert szinte minden meglévő melegvízüzemű központi fűtéshez csatlakozható. Néha gazdaságosabb az energianyerés, ha napkollektorokkal kombinálva oldjuk meg és működtetjük a fűtő és használati melegvíz (hmv) rendszert.

Hazánk és a Kárpát-medence éghajlatára egyre érezhetőbben a nyári száraz-meleg és tartós hőfokemelkedés a jellemző. A nyári túlzottan meleg időjárás a hőháztartásunk teljes felbomlását, hőgutát, a hőségtől kimerülést, görcsös állapotot, szélsőséges esetben halált eredményezhet. Többféleképpen védekezünk ellene, de kimutatható, hogy a klímaberendezések áramfogyasztása lényegesen meghaladja a télen fűtésre felhasznált energia értékét. Az ember biológiai tűrőképességének figyelembevétele és a betegségek megelőzése

hazánk gazdasági fejlődése szempontjából is stratégiai fontosságúvá vált. Igény a városok légszennyezésének, illetve egészségkárosító hatásának jelentős csökkentése. A környezet terhelésének mérsékelésével javulhat az itt élő lakosság egészsége, életminősége. A fosszilis energiahordozók véges készletei is szükségessé teszik a „tisztá” megújuló energiaforrások, illetve a (Reményi Károly akadémikus nyomán) természeti állandó energiaforrások kihasználásának jelentős, de ésszerű növelését.

A különböző fűtési és hűtési megoldások között a hőszivattyús technika kiemelkedő minőségi előnyei: az elhanyagolhatóan csekély helyi károsanyag-kibocsátás, a természeti állandó energiaforrások nagymértékű felhasználása, a hőkomfort és az energiahatékonyság. A hőszivattyú jellemzője: az üzemeltetésére, illetve a működésére bevezetett villamos energiát a természeti állandó energiaforrások felhasználásával megtöbbszörözi, napjainkban általában 3,5–6,5-szeresére. Ezek a tényezők hozzájárulnak, hogy a hőszivattyús technika az elkövetkező években hazánkban is jelentős fejlődésnek induljon.

A hőszivattyúzásnak a helyi, magyarországi viszonyokra alakítása – elegendő tapasztalat hiányában – még kezdeti állapotban van. A fejlett országok technológiájának hazai másolása önmagában nem biztosítja a hatásos működést. Ennek oka, hogy sajátosan eltérőek például a meteorológiai, hidrológiai, geológiai viszonyaink, lakóépületeink hőszigetelése, fűtése. A hazai viszonyokra méretezett rendszerek kifejlesztésével piaci lehetőség nyílik térségünkben, határainkon kívül is a Kárpát-medencében versenyképes technológiákat kialakítani. Csökkenthetjük energiatudatosságunkat, és ha idejében fejlesztjük az ehhez szükséges korszerű technikát új exporttermékek gyártásával és installálásával, oktatásával és kutatásával, térségünkben vezető szerephez juthatunk. E célok érdekében ismertetjük néhány épület földhő hőforrású magyar geotermikus hőszivattyúkkal megvalósított ilyen megoldását. Az érdeklődők számára ez a magyar hőszivattyúcsalád különböző teljesítményű működő referenciái megtekinthetők.

I. Első ajánlott referencia a nagykörösi strand és termálfürdő energiatudatos bővítése

Ismeretünk szerint Magyarországon a strandok, a gyógy- és termálfürdők jelentős részének hőellátása hagyományos elveken épül fel, ezért üzemeltetésük gazdaságossága csak a bevételek emelésével lenne tartható. Sok helyen az önkormányzat képtelen működtetni a fürdőket, ezért a bemutatott komplex energetikai szemléletű rendszer jogosan vélelmezhető, hogy példamutató jelentőségű. A nagykörösi termálvizes fürdőbővítés projektben a hőtermelő berendezések magyar fejlesztésű és gyártású villamos hőszivattyúk, ezek termálvizes hőforrást hasznosítanak, kivétel a medencetér páráltatásához (ködtelenítéséhez) alkalmazott import berendezés.

Hőszivattyú hatékonysági mutatószáma „SPF”

Az SPF-et a 2008. decemberi ún. EU RES megújuló energia direktíva rögzíti. Angol nyelvű rövidítésből származik (seasonal performance factor), magyar fordítása: szezonálisteljesítmény-tényező. Dr. Büki Gergely nyomán átlagos fűtési tényezőnek is nevezzük. Az egy fűtési szezonban a hőszivattyú által a fűtési rendszerbe bevitt energiamennyiség [kWh] osztva a hőszivattyú és az ún. primeroldali szivattyú (vagy ventilátor) által felvett villamosáram-fogyasztás összegével [kWh]. Két példát bemutatva: ha az $SPF = 5,0$ azt jelenti, hogy 15 kWh energia előállításához 3,0 kWh áramot használ fel a hőszivattyú rendszer. Rosszabb az átlagos fűtési tényező, ha az $SPF = 3,0$ ekkor csak 9 kWh a hőszivattyú energia termelése 3 kWh áramfogyasztással. A komplex energetikai szemlélet (energiatudatos szemlélet) lényege, hogy az épület hőellátásához az elfolyó termálvíz hőjét ún. magas SPF értékű hőszivattyú betervezésével hasznosítsuk a lehető legmagasabb SPF

értékkel, s egyben alacsony hőfokszintre szorítsuk az elfolyó termálvíz hőmérsékletét, megszüntetve a környezet hőszennyezését. A beépített hőszivattyúkat a feladat és fűtési hőfokszintek alapján különválasztjuk, ezzel maximalizálva az elérhető SPF értéket: épületfűtés, uszoda hőntartás, épület használati melegvíz (hmv), valamint légtechnikai kaloriferfűtés. A hőszivattyú elpárolgási hőfokszintjét maximalizálva alakítsuk ki az elpárolgató oldali tápvíz hőfoklépcsőjét: speciális elpárolgató méretezéssel vagy külső hőcserélő méretezéssel.

A további lényeges szempont, hogy optimalizáljuk a beépített fűtő- és szellőzési teljesítményeket, kapacitásokat: a felfűtési hőigény évente kétszer jelentkező igény, amelynek időpontját jól lehet tervezni. Amennyiben a medencék felfűtésének időpontját fűtési szezonon kívül tervezzük, úgy az összes egyéb célra beépített kapacitás „szabad”, vagyis azokat a medencék fűtésére lehet fordítani a komfortszint csökkenése nélkül.

A páratlanító hőszivattyú alkalmazásával, és ezzel összhangban a külső szellőzőlevegő mennyiségének optimalizálásával töredékére csökkenthető a légtechnikai kalorifer fűtéséhez szükséges fűtési teljesítmény. A medencetér kondicionáló (páratlanító) kizárólag a belső levegő keringtetését végzi, a párából a rejtett hőt visszanyeri, és azt az épület légfűtésére vagy a medence hőntartására használhatja. Kiemeljük, hogy ez a hőszivattyú beszívja a meleg párák levegőt, amelyet a párakicsapódás hőmérséklete alá hűt. A kinyert hőt a kondenzátoroldalon visszaadja a kondenzátornak és így meleg száraz levegőt fúj vissza (a medencetér páratlanítása nem friss levegővel történik). A nagykorösi termálfürdő és strand hőszivattyús rendszere 2011. október 28-án volt beüzemelve. A beruházó és az üzemeltető véleménye szerint is kifogástalanul működik.

Hőszivattyúkkal elért hőfokok és teljesítmények

A relatív páratartalom 50% körüli biztosítása mellett a belső tér hőmérséklete 30 Celsius-fok, padlófűtéshez 40 Celsius-fokos, a légtechnikai kalorifer fűtéséhez 60 Celsius-fokos fűtővizet szolgáltat, és a használati meleg vízhez 55 Celsius-fokos vizet állít elő a hőszivattyú rendszer.

- Az energiatudatos megoldással az eredetileg tervezett 505 kW helyett, kerekítve 148 kW beépített hőszivattyús teljesítménnyel valósult meg a teljes rendszer kiépítése és földgázkazánok nélkül!
- A komplex energetikai szemlélet további eredménye, hogy itt a hagyományos szemlélet alapján tervezett rendszer 274,2 kW teljesítményigényével szemben a beépített hőszivattyús teljesítmény a tervezett hőfokszinteken 144 kW!
- A beépített szellőzési kapacitás a tervezett 14 600 m³/h helyett 1830 m³/h, amely a szabványos személynként számított frisslevegő-igényt biztosítja.

Külön villamosenergia- és hőmennyiségmérés – beruházási költségcsökkentési okokból – sajnos itt sem került beépítésre. Ennek ellenére ennél a rendszernél az SPF értékek jól prognosztizálhatók, hiszen a hőszivattyúk állandó elpárolgató oldali hőfokszinteken dolgoznak, és a kondenzátor felőli oldalak is közel állandó hőfokszinteken működnek. A készülékek tesztlabor mérései megbízhatóak.

Ennek alapján az egyes hőszivattyúk várható átlagos fűtési tényezői illetve SPF értékei (primer oldali szivattyúval):

- GBI18 17/55-62 °C (víz-víz) hőfokszinten: SPF = 3,8;
- GBI24 17/40-45 °C (víz-víz) hőfokszinten: SPF = 5,3;
- GBI33 17/44 °C (víz-víz) hőfokszinten: SPF = 5,0;
- GBI33 17/50 °C (víz-víz) hőfokszinten: SPF = 4,3.

Széles körben ismert szlogen, hogy „Magyarország Európa fürdő nagyhatalom”. A földgáz kiváltása és a termálvíz energiatakarékos felhasználása nevezetesen az ésszerű és hatékony energiagazdálkodás minden önkormányzatnak, fogyasztónak, felhasználónak illetve üzemeltetőnek közös érdeke. Az Új Széchenyi Terv 1. programja a „Gyógyító Magyarország – Egészségipari Program”. Ennek része a fürdőfejlesztéseink energia-hatékony folytatása!

II. Új Egészségközpont Szentlőrincen magyar hőszivattyúval

Szentlőrinc város Baranya megyében Pécs és Szigetvár közelében található. Az Eszterházy Egészségközpont 2012. év elejétől a teljes Szentlőrinci Kistérség (20 település) és további három település mintegy 17 000 lakosának nyújtja szakorvosi szolgáltatásait. Az Egészségközpont fő feladata a járóbeteg szakellátás széleskörű biztosítása, de kiegészítésként egészségügyi valamint szociális tevékenységet is végeznek. Az Európai Unió társfinanszírozás 981 millió forint volt, és a létesítmény összesen 1150 millió forintba került. A projekt az Új Széchenyi Terv pályázatán (TIOP-2.1.2., szerződés kelte: 2009. augusztus 10.) nyert támogatást. Az épület (1300 m²) energiatudatos kialakítású és a magyarországi egészségügyben példaértékű megoldásokat alkalmaz. Az építető fontos célnak tekintette az üzembiztonságot és a minél kisebb üzemeltetési költség elérését. Az energiatudatos tervezés szem előtt tartotta a zöldtető kialakítást, a természetes világítás (napfény) megoldásait, a szűrkevízellátást, a föld- és napenergia hasznosítását. A tervezési stratégiák között kiemelten szerepelt az egészség és a komfort biztosítása. Az egészségközpont fűtési hőszükségletét földhő hőforrású geotermikus hőszivattyú és tartalékként (beruházói igényre) kondenzációs kombi falikazán adja. A hőszivattyúk alacsony hőfokszinten, kedvező SPF értékkel képesek üzemelni. Napkollektorok a csatlakozó 2 db 750 literes tárolótartállyal nemcsak az épület használati melegvíz, hanem a fűtés hőigényét is ki tudják elégíteni enyhe, napsütéses időjárási viszonyok esetében. A két hőszivattyúnak külön-külön van puffertartálya a funkcióknak megfelelően szétválasztott hőmérsékleti szintek különbözősége miatt. A puffertartályok űrtartalma: 300—300 liter. A rendszer külső hőmérsékletfüggő szabályozása és vezérlése, valamint a hőszivattyúk monitoring rendszere, amely a komfort biztosítása és az SPF-érték növelése miatt szükséges, a hőszivattyúba van építve.

III. A sátoraljaújhelyi bölcsőde magyar hőszivattyúval

Magyarország első olyan családbarát bölcsődéje, ahol művészeti (zenei, irodalmi) nevelésben is részesülnek a gyermekek. A projekt az Új Széchenyi Terv pályázatán nyert 90%-os támogatást, a kedvezményezett: Sátoraljaújhely Város Önkormányzata volt, a létesítmény összesen 206 millió forintba került (kivitelezés ideje: 2010.05.17.–2011.08.17.). 48 férőhelyes, kétszintes, teraszos kivitelű épület kerékpár és babakocsi tárolóval is rendelkezik. A létesítmény energiatudatos tervezése szem előtt tartotta a természetes világítás (napfény) megoldásait és a földhő hasznosítását. A tervezési stratégiák között itt is kiemelten szerepelt az egészség és a komfort biztosítása. Az épület padló- és falfűtése (falhűtése) nedves kivitelű melegvíz-üzemű sugárzófűtés. A fűtés és hűtés hőtermelője egy földhő hőforrású, geotermikus hőszivattyú, amely működése alatt egyúttal a használati melegvizet is biztosítja.

A fűtő-hűtő ún. reverzálható kivitelű geotermikus hőszivattyú:

- GBI33-HACW típus;
- a hőszivattyút a burkolatán belül elhelyezett vezérlő egység a külső léghőmérséklet függvényében működteti, amelynek termosztátja (érzékelője) a fűtési puffertartályba van beszerelve;

- a téli-nyári üzemmód váltást a termosztáton elhelyezett kapcsolóval lehet működtetni;
- puffertartály úrtartalma: fűtésre/hűtésre 300 liter és használati melegvízre 500 liter.

IV. Fűtésekszerűsítés magyar hőszivattyúkkal Pitvaros községben

Pitvaros község Magyarország déli részén, Csongrád megyében, a Román határ közelében található 1400 lakossal. 2010 decemberében a beruházási munkák elvégzéséhez, a KEOP-4.2/A jelű pályázaton, 60%-os intenzitású támogatást kaptak. A szükséges önerőt (40%) az önkormányzat hosszúlejáratú hitellel biztosítja.

Az önkormányzati intézmények déli irányú tetőzetén már messziről jól láthatók a tartókeretre szerelt vákuumcsöves napkollektorok. A fűtési és a használati melegvíz hőforrása megújuló energiaforrás: nap- és földenergia. A megújuló energia hasznosításának eszközei import napkollektorok és hazai fejlesztésű és gyártású földhőszivattyúk. Ezek által kiváltásra került a kazánokban elégetett az egyre drágább tüzelőanyag, a földgáz. A komplett fűtésekszerűsítés a tanítási időszak kezdetére, 2011. augusztus végére elkészült. A földhőszivattyúk hőforrását az épületek mellé telepített fűrólyuk-hőcserélők biztosítják. A napkollektorok és a hőszivattyú(k) által termelt hőt speciális puffertárolók gyűjtik, amelyek beépített rétegelosztó és rétegfeltöltő rendszerrel rendelkeznek. Alkalmasak a napenergia és a földenergia által felmelegített víz hőmérséklet szerinti befogadására és elosztására, valamint az épületfűtési előremenő és visszatérő vezetékpár továbbá a használati melegvíz hőcserélő vezetékpár víz hőmérséklet szerinti magasságban csatlakoztatására. Az átfolyó rendszerű használati meleg víz előállítás higiéniai szempontból is indokolt, tekintettel a konyhatechnológia illetve a Sportcsarnok rendeltetésére. Az eredmények gyakorlatban történő megvalósulását jól alátámasztotta Pitvaros polgármestere, Radó Tibor úr, aki a 2012. szeptember 27-i Élő Energia 2009/2012 „Megújuló energiaforrások alkalmazása az önkormányzatok életében” című rendezvénysorozat 27. konferenciáján hozzászólásában kijelentette, hogy 50%-nál nagyobb, a vártól is több pénzügyi megtakarítást értek el ezzel a napkollektorral kombinált hőszivattyús rendszerrel. Hangsúlyozzuk, hogy a magyar hőszivattyúcsalád kifejlesztésének célja az volt, hogy a lehető legnagyobb SPF értéket érjen el a hőszivattyúival, és emellett ezzel a technikával meglévő radiátoros rendszerek max. 63 °C-os előremenő fűtővíz-hőmérsékleten, 63/57 °C-os hőlépcsővel is gazdaságosan működőképesek legyenek. A hőszivattyúk itt a felújított állapotba hozott épületeknél radiátorral ellátott fűtési rendszereket üzemeltetnek. Ezek a technika mai szintjén álló ún. növelt hőmérsékletű hőszivattyúk az Új Széchenyi Terv segítségével gazdaságunk dinamizálására szolgálhatnak.

V. Új autószaalon Fóton magyar hőszivattyúval

A dél-koreai Kia autógyár közép-európai legnagyobb bemutatóterme létesült Fóton. A bemutatóteremben földhő forrású, zárt rendszerű magyar hőszivattyúval fűtenek és hűtenek. Az épület funkciójához, szerkezeti kialakításához illeszkedik a környezetbarát, energiahatékonyságot és a hőkomfortot egyaránt biztosító fűtési-hűtési megoldás. A beruházó, a tervező és kivitelező munkáját dicséri, a felhasznált anyagok, berendezések, gépek és szerelvények minősége, a kialakított részletek magas színvonala és igényessége. Az épület bruttó területe: 1185 m² ebből a földszint bruttó területe 1050 m², a galériáé 135 m². Az épület fűtése és hűtése egy villamosenergia-ellátásra alapozott (monoenergetikus üzemi) földhő hőforrású (a fentiekkel azonos ún. szondás) geotermikus hőszivattyús rendszer. A fűtő-hűtő ún. reverzálható kivitelű magyar hőszivattyú: Vaporline® GBI96-HACW típus.

- A hőszivattyút a burkolatán belül elhelyezett vezérlő egység a külső léghőmérséklet függvényében működteti, ennek a termosztátja (érzékelője) az 1000 literes puffertartályba van beszerelve.
- A téli-nyári üzemmód váltást a hőszivattyú vezérlő egységén lehet beállítani.

Szekunder oldali hőleadók-hőfelvevők:

- radiátor: 3 db (mellékhelyiségekben: 2 db a földszinten és 1 db a galérián);
- padlófűtés (csak a földszinten), illetve a komfortigényt is kielégítő, de a párákicsapódást is megakadályozó hőmérsékletű padlóhűtés 8 körös 3 pár osztó-gyűjtő (padlóhűtésekor a tartózkodási zónában elfogadható legkisebb felületi hőmérséklet: 19 °C);
- kétvezetékes fan-coil (motoros mozgatású nyit-zár zónaszeleppel): 13 db a határoló üvegfelület mentén, a földszinti padlón (keleti és nyugati oldalon: 6-6 db, az északi oldalon: 1db) és 4 db a galérián kialakított irodai helyiségekben.

A várható megtakarítások és a megtérülés

Az autószalon tervező által számított téli hővesztesége és nyári hőterhelése 100 kW. Az üvegfelületek nagysága miatt az épület nyári hűtési energiaigénye közel azonos a téli fűtési energiaigényével.

Földgázkazán és folyadékhűtő alkalmazása esetén:

- a fűtési energiaigény: 140.741 kWh/év;
- a hűtési energiaigény: 126.789 kWh/év.

Ezekkel és a jelenlegi energiaárakkal számolva az éves tervezett üzemköltség: 7.155.809 Ft.

A magyar hőszivattyú alkalmazásával:

- a várható átlagos fűtési tényező: 4,3;
- a várható átlagos hűtési tényező: 6,5.

Ezekkel és a jelenlegi energiaárakkal számolva az éves tervezett üzemköltség: 3.336.876 Ft.

A várható évi energiaköltség megtakarítás (a fenti üzemköltségek különbsége): 3.818.933 Ft.

Megtérülési idő számítása:

- a rendszer beruházási költsége nettó listaáron: 21.953.000 Ft;
- a 100 kW teljesítményű földgázkazános és 100 kW teljesítményű folyadékhűtős hőközpont várható kiépítési költsége a kémény, gázközmű kiépítést is figyelembe véve minimum: 15.000.000 Ft;
- a várható megtérülési idő (a fenti ún. hagyományos fűtési-hűtési megoldáshoz viszonyítva): $(21.953.000 - 15.000.000) / 3.818.933 = 1,82$ év (~22 hónap), azaz két éven belüli.

A megtérüléseket egy-egy adott helyzetre, esetre kell vizsgálni. Egy dolog azonban egyértelműen látható, hogy – a legtöbb esetben a mai energiaárakon is – a hőszivattyús beruházás elvárható időn belül megtérül.

A 2012. májusban megnyílt autószalon hőszivattyús rendszere, az eddigi, nyári és téli üzemeltetési tapasztalatok alapján, a tulajdonosnak garantált energiafogyasztás mellett az energiatudatos épülettervezést és a magas szintű komfortigényeket is kielégíti.

Ajánlás

A technika mai szintjén lévő hőszivattyús rendszerű épületgépészetet mutattuk be, mert fontos célunk, hogy az energiahatékonyságot mielőbb jelentősen növeljük, és ennek érdekében minőségi hőszivattyús rendszerek épüljenek szerte az országban. A bemutatott

hőszivattyúcsaládnak igen kedvező a várható, de pontosan kiszámított átlagos fűtési tényezője mellett az átlagos hűtési tényezője is. Ezzel a technológiával országosan még csak ismerkedünk, de vannak már „profik”. Sokkal bonyolultabb és többféle szakértelmet igényel, mint a hagyományos épületgépészet. Azok a cégek, amelyek csak hőszivattyú értékesítést végeznek, és mélységében nincsenek tisztában az alkalmazott műszaki lehetőségekkel és korlátokkal, alkalmatlanok a feladat elvégzésére. Tapasztalatunk, hogy előzetes tanulmányt, ajánlatot csak hőszivattyús rendszereket gyártó, forgalmazó és kivitelező jó referenciával rendelkező cégektől célszerű kérni. A hőszivattyúzás nem kizárólag gazdaságossági kérdés. Figyelembe kell venni a kedvezőbb hőkomfortot, az energetikai hatékonyságot, a fenntarthatósági, környezetvédelmi szempontokat is. Kitűnő műszaki tulajdonságokkal rendelkező termékek alkalmazásával – a hazai fejlesztésnek és gyártásnak köszönhetően – kedvező áron tehetők energiahatékonyabbá az épületeink. Az építetők, a beruházók, egyre gyakrabban keresik a hőszivattyút és nő a magyar hőszivattyú iránti igény, mert célszerűen, az ismertetett négy funkcióra alkalmasak: fűtés, hűtés, használati melegvíz előállítás és páratlanítás. A mérnökök egyik kiemelkedő apostola, Heller László mintegy hatvanöt éve tudományosan, műszaki doktori dolgozatában leírta a hőszivattyúk használatát, amely hungarikumnak számít. A hőszivattyúiparunk megteremtésével megvalósulhatna a Wekerle-terv, a kis- és középvállalkozások fejlesztését támogató magyarországi tervünk, az egész Kárpát-medencére kiterjedően.

Tisztelt olvasó! Kérjük, engedjék meg, hogy a szakmai körökben már ismert mottóval fejezzük be írásunkat: „Ha azt kérdezik, hogy nem késtünk-e el, hogy visszafordítható-e még az a rombolás, amit az emberiség ejtett a természetén, a válaszom az, hogy nem késtünk el. Amíg él az akarat, addig sosincs késő. Ha pedig az emberek közösen akarnak valamit, akkor azt meg is teszik, ezáltal érvén el céljukat, bármi is legyen az.” (Vincze A.T., 2003) Teller Ede (1908–2003)

(Ez az írás megjelent a Kapu című lapban – XXV. évfolyam, 2013. 2. szám – 33-37. old.).

Készítette: Komlós Ferenc, Kimmel István (ny. minisztériumi vezető-főtanácsosok)

Új szabályozás az illegális fémkereskedelem és fémlopások visszaszorítása érdekében

A Kormány által április 10-én elfogadott javaslat a fémlopások visszaszorítását, az illegális fémkereskedelem felszámolását, a közszolgáltatók gazdasági terheinek csökkentését, az élet- és vagyonbiztonság fokozottabb megóvását célozza. Az új javaslat eredményeként javul a hatóságok közötti együttműködés, illetve az ellenőrzés hatékonysága. Ezzel együtt a Kormány kiemelt célja a legálisan működő fémkereskedők gazdasági helyzetének javítása.

A fémlopások száma az elmúlt években jelentősen nőtt, többek között gazdasági és kulturális károkat is okozva. Ennek okán volt szükség átfogóbb és szigorúbb jogszabály megalkotására. (A témáról Dr. Lenner Áron Márk, belgazdaságért felelős helyettes államtitkár nyilatkozott a kormány.hu-nak.) A még hatályban lévő szabályozás módosítására vonatkozó javaslatát a Nemzetgazdasági Minisztérium állami és szakmai szervezetek, valamint piaci szereplők bevonásával, széles körű egyeztetéseket követően alakította ki.

A javaslat alapján a fémeket a fémkereskedők csak külön igazolás esetén vásárolhatják meg, amelynek köszönhetően javul az ellenőrzés és közvetve visszaszorulnak a kábellopások. Magánszemély esetén 3m³ mennyiségben korlátozza a birtokban tartható mennyiséget, egyéb esetben a fémkereskedelmi engedélyköteles anyag keletkezése, termelődése tekintetében a birtokban tartónak igazolással kell rendelkeznie. Az új szabályozásnak köszönhetően a szankciók szigorításával, illetve a bírság összegének növelésével visszaszoríthatóak az

illegálisan tevékenykedő fémkereskedők. Bővülnek továbbá a fémkereskedelmi engedélyhez szükséges feltételek. A kereskedők kötelezően leadandó jelentéseinek bővítésével, illetve a magánszemélyekre vonatkozó előírások szigorításával egyszerűbben felderíthetővé válnak a lopott fémek. A tevékenység végzésének szigorítása mellett a legálisan működő fémkereskedőnek gazdasági előnyt is biztosít a javaslat (a 6 napos tárolási kötelezettség megszűnik, az épületbontási tevékenység folytatásához, valamint a bér munka keretében végzett tároláshoz a továbbiakban nem szükséges engedély). A Kormány által elfogadott javaslat hatására rövid időn belül látványosan csökkenhet az illegális fémkereskedelem mértéke, valamint a fémlopások és a rongálások száma.

Forrás: www.kormany.hu, NGM

Társszeminisztériumok tájékoztatói és közleményei

Közlemény az egészségügyi szakellátási felelősséget érintő jogszabályi változásokról

Az Országgyűlés 2013. április 8-án elfogadta az egészségügyet érintő egyes törvényeknek az egészségügyi szakellátási felelősséggel kapcsolatos, valamint egyes közszférában foglalkoztatott egészségügyi dolgozók foglalkoztatási helyzetével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi XL. törvényt (a továbbiakban: Törvény), és ezzel együtt kihirdetésre került a kapcsolódó végrehajtási szabályokat tartalmazó egyes egészségbiztosítási és egészségügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 125/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet a Magyar Közlöny 2013/70. számában.

A Törvény – 2013. április 29-ei hatálybalépéssel – rendelkezik az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 244/D. §-ának hatályon kívül helyezéséről, amely előírta az érintett helyi önkormányzatok számára a járóbeteg-szakellátás 2013. április 30-át követően történő továbbfolytatásáról vagy az állam számára történő átadásáról szóló nyilatkozat megtételének kötelezettségét, valamint a nyilatkozatnak megfelelően a szakellátási feladat és a hozzá kapcsolódó önkormányzati vagy állam általi 2013. május 1-jei átvételét. Továbbá rögzíti a Törvény azt is, hogy az Eütv. 244/D. § (5) bekezdés alapján 2013. február 15-ét megelőzően meghozott önkormányzati döntések – a 244/D. § hatályon kívül helyezésére tekintettel – nem kerülnek alkalmazásra és a döntési kötelezettség teljesítésének elmulasztása jogkövetkezményekkel nem jár.

Az önkormányzati tulajdonban illetve fenntartásban lévő járóbeteg-szakellátó intézmények és a hozzá kapcsolódó önkormányzati tulajdonban álló vagy állam általi átvételére tehát 2013. május 1-jén nem kerül sor.

I. Az egészségügyi szakellátási felelősség rendszere

A fentebb írtakkal egyidejűleg a Törvény újrászabályozta az egészségügyi szakellátásért való felelősség rendszerét, melyben pontosan meghatározásra került az állam, a helyi önkormányzatok, valamint a nem állami és nem önkormányzati fenntartók szerepe.

Az **állam** felelőssége körében az egészségügyi szakellátások tekintetében az állam kötelezettségét képezi

a) a fekvőbeteg-szakellátás és a járóbeteg-szakellátás feltételrendszerének meghatározása (az állam szabályozási feladata),

b) az egészségügyi szakellátási felelőssége alapján a fekvőbeteg-szakellátásról és a járóbeteg-szakellátásról való gondoskodás (az állam mögöttes felelőssége a szakellátásokért),

c) az egészségügyi szakellátási kötelezettsége részeként az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség alapján és a nem állami, illetve nem önkormányzati

tulajdonban lévő egészségügyi szolgáltatónak az egészségügyi szakellátási feladata alapján el nem látott fekvőbeteg- és járóbeteg-szakellátási feladatok ellátásának biztosítása (az állam tényleges szakellátási kötelezettsége).

A **helyi önkormányzat** az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségének részeként gondoskodik

a) a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről (függetlenül attól, hogy az költségvetési szervként vagy gazdasági társaságként működik),

b) a 2013. április 28-án tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató számára megállapított közfinanszírozott szakellátási feladatok ellátásáról,

c) a tulajdonában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladat ellátására szolgáló vagyonhoz kapcsolódó – a helyi önkormányzat rendelkezési joga alá tartozó szakellátási kapacitással ellátandó – közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladatok ellátásáról.

A b) pont alapján az önkormányzat mindaddig köteles a szakellátási feladat ellátásáról gondoskodni, amíg a szakellátási feladat átcsoportosításáról az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (a továbbiakban: OTH) nem rendelkezik, függetlenül attól, hogy az egészségügyi szolgáltató 2013. április 28-át követően az önkormányzat tulajdonában, illetve fenntartásában van-e még. A c) pont alapján köteles az önkormányzat a feladat ellátásáról gondoskodni, ha nem tart fenn külön egészségügyi szolgáltatót (például az önkormányzat maga minősül egészségügyi szolgáltatónak, vagy ha az önkormányzat már 2013. április 28-át megelőzően kiszervezte a feladat ellátását egy tőle független szolgáltatónak és már nincs a tulajdonában, illetve fenntartásában egészségügyi szolgáltató).

A nem állami és nem helyi önkormányzati tulajdonban, illetve fenntartásban lévő egészségügyi szolgáltató tulajdonosának, illetve fenntartójának felelőssége pedig az egészségügyi szolgáltató számára megállapított közfinanszírozott szakellátási feladat ellátásáról való gondoskodásra terjed ki.

Az ellátandó szakellátási feladat mennyiségét és szakmai összetételét továbbra is az állam, az önkormányzat vagy a nem állami és nem önkormányzati szerv tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató számára megállapított és az OTH által vezetett közhiteles kapacitás-nyilvántartásból megismerhető, illetve a nyilvántartásban nem szereplő kapacitások esetében a 2013. április 28-án lekötött szakellátási kapacitás és ellátási terület határozza meg.

II. Az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítése esetén alkalmazandó szabályok

Ha a helyi önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségét nem teljesíti, egy két szakaszból álló folyamat eredményeként válhat a szakellátási feladat az állami szakellátási kötelezettség részévé.

1. Átmeneti időszak

Az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítésének bejelentésétől számított első három hónapban az önkormányzat helyett az állam ideiglenesen gondoskodik a szakellátás biztosításáról (a továbbiakban: átmeneti időszak).

A) Az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítésének bejelentése

Az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítését a kötelezett helyi önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi

CLXXXIX. törvény szerinti döntésén alapuló nyilatkozattal jelentheti be az OTH-nál, azzal, hogy a bejelentésben az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség, illetve a szakellátási feladat nem teljesítésének okát meg kell nevezni. Jogszabály nem rendelkezik a lehetséges okokról, így bármilyen ok megjelölhető.

Fontos azonban tudni, hogy az ideiglenes állami gondoskodás – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 1/A. § (12) bekezdése alapján – valamennyi olyan közfinanszírozott szakellátási feladatra kiterjed, amire az érintett helyi önkormányzat egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettsége kiterjedt, függetlenül attól, hogy a kötelezettség nem teljesítésének oka az önkormányzat intézményműködtetési kötelezettségébe tartozó szakellátásoknak csak egy részét érinti.

Felhívjuk a figyelmet továbbá arra is, hogy az egészségügyi szolgáltatás végzéséhez jogszabályban előírt személyi, illetve tárgyi minimumfeltételek hiánya miatt az egészségügyi szolgáltató – az intézményműködtetési kötelezettsége nem teljesítésének bejelentése helyett – élhet más lehetőséggel is: egyrészt kezdeményezheti a működési engedély hozzáigazítását a meglévő feltételekhez, amennyiben az eléri az adott szakma végzéséhez szükséges szintet, vagy bejelentheti a személyi, illetve tárgyi feltétel hiányával érintett szakma tekintetében a szolgáltatás szüneteltetését [ld. az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet 18. §]. Fontos tudni, hogy ezen utóbbi eljárások és az intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítése bejelentésének következményei között az a különbség, hogy a 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeleten alapuló eljárások során nem szűnik meg a helyi önkormányzat fentebb ismertetett intézményműködtetési kötelezettsége, annak ellátásáról más módon kell gondoskodnia, ezzel szemben az intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítésének bejelentése végső soron ezt eredményezheti.

Az intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítéséről szóló bejelentésében meg kell jelölni a kötelezettség, illetve a szakellátási feladat nem teljesítésének kezdő időpontját azzal, hogy azt a bejelentés lehetőség szerint legalább 15 nappal meg kell, hogy előzze.

B) Az állam nevében eljáró szervek intézkedései a szakellátás átmeneti időszak alatt történő biztosítása érdekében

Az OTH a folyamatos ellátás biztosítása érdekében – ha a bejelentés legalább 15 nappal megelőzi a nem teljesítésnek a bejelentésben megjelölt kezdő időpontját, a bejelentést követően 8 napon belül, egyébként pedig haladéktalanul – határozattal

a) felhívja az önkormányzatot, hogy gondoskodjon a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltatónál a jogszabályban előírt működési feltételeknek legkésőbb a 4. hónap első napjától történő biztosításáról, ha a bejelentés az egészségügyi szolgáltatás végzésének feltételeként az egészségügyért felelős miniszter rendeletében előírt tárgyi, illetve személyi feltételek hiányán alapul, vagy

b) kijelöli azt az egészségügyi szolgáltatót, amely ideiglenesen részben vagy egészben ellátja a tárgybéli szakellátási feladatokat, vagy

c) elrendeli, hogy a feladatot részben vagy egészben az átmeneti időszak alatt is az önkormányzat tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató lássa el, ha az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség részét képező szakellátási feladatot ez az egészségügyi szolgáltató végezte bejelentés előtt is.

Az a)-c) pontban meghatározott egyes intézkedések egyidejűleg együtt is alkalmazhatóak, így például megoldható az átmeneti feladatellátás úgy is, hogy a hiányos szakmában kijelöl az OTH egy másik szolgáltatót a feladatvégzésre, a hiánytalan szakmákban pedig az érintett szolgáltatót kötelezi a feladat ellátására és egyidejűleg felhívja az önkormányzatot a hiányzó feltételek biztosítására. Amennyiben az a)-c) pontban foglalt intézkedések miatt szükséges, az OTH hivatalból rendelkezik a kapacitásátcsoportosításról,

valamint hivatalból módosítja az érintett egészségügyi szolgáltatók ellátási területét és működési engedélyét.

A b) pont szerinti esetben több egészségügyi szolgáltató is kijelölhető egyszerre, azaz az egyes szakrendelések feladatainak ellátására más-más szolgáltató kötelezhető. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) a kijelölés időtartamára határozott idejű finanszírozási szerződést köt a kijelölt szolgáltatókkal, illetve módosítja a kijelölt szolgáltatók hatályos finanszírozási szerződését az átmeneti időszak alatt általuk ellátandó feladatra tekintettel. A kijelölt szolgáltató által az átmeneti időszak alatt végzett feladat ellátása után járó finanszírozás a megkötött szerződés alapján az egészségügyi szakellátások finanszírozására vonatkozó jogszabályok szerint történik, azzal, hogy a kijelölt szolgáltató – a kijelölés alapján – csak azután a teljesítmény után jogosult finanszírozásra, amelyet a kijelölő határozatban megjelölt időszak alatt ténylegesen nyújtott. A teljesítmények a kijelölő határozatban megállapított határidő szerint időarányosan kerülnek az OEP által elszámolásra. Ennek megfelelően az átmeneti időszakot megelőző hónapokban teljesített szolgáltatások utáni díjazásra a feladatot ideiglenesen ellátni nem tudó szolgáltató lesz jogosult. Amennyiben az egészségügyi szakellátási intézményműködtetésre kötelezett önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség újbóli teljesítésének tényéről tájékoztatja az OTH-t, és az OTH a kijelölésnek az önkormányzat által megküldött tájékoztatásban megjelölt időponttal történő visszavonásáról dönt, úgy a kijelölt szolgáltató finanszírozására is a fenti szabályok irányadóak.

A c) pont szerinti esetben ideiglenesen

a) az egészségügyi szolgáltató feletti – az Eütv. 155. § (5) bekezdésében meghatározott – szakmai fenntartói jogköröket a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (a továbbiakban: GYEMSZI),

b) az egészségügyi szolgáltató feletti fenntartói jogkörök közül az a) pont alá nem tartozókat az egészségügyi szolgáltató fenntartója a GYEMSZI egyetértésével gyakorolja.

Abban az esetben, ha az egészségügyi intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítése bejelentésre kerül, az OTH az a)-c) pont szerinti intézkedések mellett határozattal elrendelheti az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségét nem teljesítő önkormányzat tulajdonában lévő, az intézményműködtetési kötelezettség részét képező szakellátási feladathoz használt vagyonelemeknek a kijelölt szolgáltató, illetve a feladat további ellátására kötelezett önkormányzati szolgáltató számára történő ingyenes használatba adását.

Az a)-c) pont alapján hozott határozattal és az ingyenes vagyonhasználatot elrendelő határozattal szemben fellebbezésnek nincs helye és a bírósági felülvizsgálati eljárásban a határozat végrehajtása nem függeszthető fel.

Amennyiben nem jelölhető ki olyan szolgáltató, amely – az önkormányzati vagyon ingyenes használata lehetőségének figyelembevételével – rendelkezik a szakellátási feladat ideiglenes ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és a korábban ellátást nyújtó önkormányzati egészségügyi szolgáltató sem kötelezhető a további feladatellátásra, a folyamatos ellátás biztosítása érdekében az egészségügyi válsághelyzetre vonatkozó – az Eütv-ben megállapított – szabályok szerint kell eljárni, ha annak a jogszabályban meghatározott egyéb feltételei fennállnak.

C) Az intézményműködtetési kötelezettség teljesítésének folytatása

Az egészségügyi szakellátási intézményműködtetésre kötelezett önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség újbóli teljesítésének tényéről és kezdő időpontjáról legalább 15 nappal korábban tájékoztatni köteles az OTH-t, azzal, hogy a tájékoztatásban meg kell jelölni a teljesítés ismételt megkezdésének időpontját. Az OTH a

tájékoztatás kézhezvételétől számított 5 napon belül ellenőrzi, hogy az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség, illetve a szakellátási feladat teljesítés ismételt megkezdésének feltételei biztosítottak-e.

Ha az önkormányzat az intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítéséről szóló bejelentésében okként a személyi, illetve tárgyi feltételek hiányát jelölte meg, az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség csak abban az esetben folytatható a három hónapos átmeneti időszakot követően, ha a kötelezettség nem teljesítésének okaként megjelölt személyi, illetve tárgyi feltételek az érintett egészségügyi szolgáltatónál rendelkezésre állnak.

Amennyiben az OTH az ellenőrzés során megállapítja, hogy az intézményműködtetési kötelezettség teljesítése folytatásának feltételei adottak, az ellenőrzés befejezésétől számított 5 napon belül rendelkezik a kijelölésnek, illetve az ingyenes vagyonhasználatnak az önkormányzat által megküldött tájékoztatásban megjelölt időponttal történő visszavonásáról.

2. A szakellátás állam általi végleges átvétele

A) A szakellátási feladat átvétele

Ha a szakellátási feladatnak az állam által történő ideiglenes átvételét követő 3. hónap utolsó napját követően az önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségét továbbra sem tudja teljesíteni, vagy az önkormányzat tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltatónál a jogszabályban előírt működési feltételek továbbra sem teljesülnek, a feladatról a 4. hónap első napjától véglegesen az állam gondoskodik. Ezzel egyidejűleg a szakellátási feladat az állam egészségügyi szakellátási kötelezettségének részévé válik, és a helyi önkormányzat egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettsége megszűnik.

A végleges feladatátvételre is irányadó – az átmeneti időszak vonatkozásában már fentebb ismertetett – az a szabály, hogy az állam szakellátási kötelezettségének részévé válik valamennyi olyan közfinanszírozott szakellátási feladat, amire az érintett helyi önkormányzat egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettsége kiterjedt.

Abban az esetben tehát, ha az önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségét a szakellátási feladat állam általi ideiglenes ellátásának kezdő időpontjától számított 3. hónap utolsó napján sem látja el, az érintett szakellátási feladat folyamatos ellátása érdekében a 4. hónap első napjával az OTH – a GYEMSZI javaslatának figyelembevételével – dönt az önkormányzat intézményműködtetési kötelezettségébe tartozó szakellátási feladatoknak és az ahhoz kapcsolódó szakellátási kapacitásoknak másik egészségügyi szolgáltató részére történő átcsoportosításáról és az ahhoz tartozó ellátási terület módosításáról, valamint az érintett egészségügyi szolgáltató működési engedélyének módosításáról.

Amennyiben azonban a szakellátási feladatot a 4. hónap első napjától is az állam által átvett – korábban önkormányzati – egészségügyi intézmény látja el, az önkormányzat rendelkezési jogába tartozó szakellátási kapacitások feletti rendelkezési jog az államhoz kerül, az érintett egészségügyi szolgáltató működési engedélyét pedig a fenntartó személyében bekövetkező változásra tekintettel kell módosítani. Ezt követően az állam nevében fenntartói jogkört gyakorló GYEMSZI kompetenciájába fog tartozni, hogy kezdeményezi-e a szolgáltató kapacitásainak átcsoportosítását, illetve az ellátási terület módosítását.

A fentiekén túl az OTH rendelkezik az átmeneti időszakra hozott jogerős intézkedéseknek a szakellátási feladat állam általi ideiglenes ellátásának kezdő időpontjától számított 4. hónap első napjával történő visszavonásáról.

B) A szakellátási feladat ellátására szolgáló önkormányzati vagyon átvétele

Abban az időpontban, amikor az önkormányzati intézményműködtetési kötelezettség részét képező szakellátási feladat véglegesen az állami egészségügyi szakellátási kötelezettség részévé válik (a továbbiakban: átvétel időpontja), a törvény erejénél fogva – ingyenesen – az államra száll

a) a helyi önkormányzat tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, az állami szakellátási kötelezettség részévé váló feladatot (a továbbiakban: átvett feladat) ellátó egészségügyi intézmény, és

b) a helyi önkormányzatnak az a) pont szerinti intézményhez kapcsolódó valamennyi ingó és ingatlan vagyonon fennálló tulajdonjoga és – a szellemi tulajdonjogok kivételével – a helyi önkormányzatot megillető olyan vagyoni értékű jog, amely az átvett feladat ellátásához szükséges, illetve közvetlenül azt szolgálja, és nevesítetten a feladathoz, valamint az a) pont szerinti intézményhez kapcsolódik.

Az átvétel időpontjában a törvény erejénél fogva az államra száll az átvett feladat ellátását végző vagy az átvett feladat ellátásában megállapodás alapján közreműködő, a helyi önkormányzat vagy az átvett intézmény által alapított közalapítvány, alapítvány alapítói joga. A helyi önkormányzat vagy az átvett feladatot ellátó egészségügyi intézmény által más alapítóval közösen alapított, az átvett feladat ellátását végző vagy az átvett feladat ellátásában közreműködő alapítvány vagy közalapítvány esetén kizárólag a helyi önkormányzatot vagy az átvett intézményt megillető alapítói jog száll az államra.

Az állami tulajdonba került vagyon tekintetében az átvétel időpontjától a GYEMSZI gyakorolja az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét. A GYEMSZI a tulajdonosi joggyakorlás során az államháztartásról szóló törvény, a nemzeti vagyonról szóló törvény, az állami vagyonról szóló törvény és annak végrehajtási rendeletei, valamint a Nemzeti Földalapról szóló törvény és annak végrehajtási rendelete szerint jár el azzal, hogy az ingatlan-nyilvántartási bejegyzést követően – a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 3. § (3)-(3a) bekezdésében meghatározott kivétellel – önállóan jogosult a tulajdonosi joggyakorlásába tartozó vagyontárgy elidegenítésére, vagyonkezelésbe adására, illetve egyéb módon történő hasznosítására.

Az egészségügyi intézményt az állam az egészségügyi intézmény kötelezettségvállalásai alapján keletkezett fizetési kötelezettségekkel (azaz a szállítói tartozásokkal) együtt veszi át.

Az átvett feladathoz kapcsolódó, a helyi önkormányzat által vállalt fizetési kötelezettségből eredő szállítói tartozások fedezetére a helyi önkormányzat az átvétel időpontjának évre vonatkozó költségvetési rendeletében elkülönített időarányos forrást az átvétel időpontját követő 30. napig köteles átutalni a GYEMSZI számlájára.

Az állam átvállalja az átvett intézményt az átvétel időpontját megelőző napon tulajdonló vagy fenntartó önkormányzatnak az átvállalás időpontjában fennálló azon adósságát és annak járulékait, amely a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 3. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltaknak megfelelő – kölcsönjogviszonyon vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapíron (kötvényen) alapuló – tartozásokat foglalja magában, és kifejezetten és nevesítetten az átvett vagyonhoz kapcsolódóan keletkezett.

Az átvállalható adósság tőkeösszege azonban nem haladhatja meg az átvétel időpontjában fennálló, az előző bekezdés szerinti adósság tőkeösszegének, valamint azon átvett vagyonnak az értékét, amelyhez kifejezetten és nevesítetten kapcsolódóan keletkezett, és nem terjedhet ki folyószámlahitelre.

Az átvállalt adósság részét képező, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében az állam az értékpapír lejárat előtti visszaváltásából eredő, a lejárt kölcsön- vagy hitelviszony

esetén az abból származó fizetési kötelezettséget vállalja át és teljesíti. E fizetési kötelezettségét az állam – a hitelező beleegyezésével – a kötvénytulajdonostól történő, az adott értékpapírban foglalt pénzügyi kötelezettségek tekintetében azonos feltételekkel rendelkező hitel felvételével vagy állampapírok átadásával is kiválthatja.

Az állam – a Kormány erre irányuló egyedi döntése alapján – az egyedi állami kezességre vonatkozó szabályok szerint átvállalja az átvett intézményt az átvétel időpontját megelőző napon tulajdonló vagy fenntartó önkormányzat azon kezességvállalásait, amelyek az átvett vagyonhoz kapcsolódnak.

A helyi önkormányzat helyébe – az átvett feladathoz kapcsolódó európai uniós társfinanszírozású projektek kivételével – az átvett intézménnyel, illetve vagyonnal, és az átvett feladattal kapcsolatos jogviszonyok tekintetében – az átvétel időpontjában – általános és egyetemes jogutódként az állam lép. A helyi önkormányzatok által önállóan alapított, valamint a helyi önkormányzatok által más alapítóval közösen alapított alapítványban, illetve közalapítványban a helyi önkormányzatot megillető alapítói jogok és kötelezettségek gyakorlására az átvétel időpontjától a GYEMSZI jogosult. Az államot, mint jogutódot a helyi önkormányzatnak az átvett feladattal összefüggő jogai és kötelezettségei tekintetében bírósági, hatósági eljárásban, valamint harmadik személlyel szemben a GYEMSZI képviseli. A jogutódlásról a bíróság, hatóság a jogutódlás megállapítása iránti kérelem benyújtását követően haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül dönt.

Az átvett feladatot ellátó egészségügyi intézménnyel mint adóssal, kötelezettal szemben elrendelt bírósági és közigazgatási végrehajtást a végrehajtást fogantatosító bíróság, közigazgatási végrehajtás esetében a végrehajtást megindító hatóság, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, illetve a felügyeleti szerv a GYEMSZI kérelmére – ha a jogutódlásról korábban még nem döntöttek, a jogutódlás megállapításával együtt – egy alkalommal három hónapra felfüggeszti.

Az átvett feladathoz kapcsolódó európai uniós társfinanszírozású projektek tekintetében a kedvezményezett helyi önkormányzat jogutódja a fejlesztéssel érintett egészségügyi intézmény. A támogatási szerződésnek a jogutódlás, valamint a fenntartóváltozás miatt szükséges módosítását az átvett feladatot ellátó egészségügyi intézmény az átvétel időpontjától számított 30 napon belül kezdeményezi a támogatónál, illetve a közreműködő szervezetnél.

A tulajdonjog és a fenntartói jog átszállása nem érinti

a) az átvett intézmény, illetve a tulajdonosa vagy fenntartója által kötött közreműködői szerződés, egészségügyi ellátási szerződés és megállapodás, valamint az ezekhez kapcsolódó vagyonkezelési szerződés érvényességét,

b) az átvett intézmény finanszírozási szerződésének érvényességét, azzal, hogy az a) pont szerinti szerződést, illetve megállapodást a GYEMSZI – legalább 60 napos felmondási idővel – az átvétel időpontját követő hat hónapon belül felmondhatja az azokban meghatározott feltételektől és az Eftv. 2/E. § (1) bekezdésében meghatározott szabályoktól eltérően.

Az az egészségügyi szolgáltató, amely a törvény alapján nem kerül az állam által átvételre, viszont az átvett feladat ellátásához az állam tulajdonába került vagyont használ, a szakellátási feladat ellátásához kapcsolódó határozatok, egészségügyi ellátási szerződések, megállapodások és vagyonkezelési szerződések alapján a szakellátási feladatot a megállapított szakellátási kapacitás erejéig a határozatban, szerződésben, illetve a megállapodásban foglaltaknak megfelelően az átvétel időpontját követően is köteles ellátni. Azonban ezeket a szerződéseket és megállapodásokat a GYEMSZI az előző bekezdésben ismertetett módon szintén felmondhatja. A tulajdonjog és fenntartói jog átszállása nem érinti az átvett intézmény által alkalmazottak közalkalmazotti jogviszonyát, munkaviszonyát, illetve az egészségügyi

tevékenység végzésében egyéb jogviszony keretében közreműködő egészségügyi dolgozó munkavégzésre irányuló jogviszonyát. Az átvett feladatra vonatkozóan a helyi önkormányzatnál foglalkoztatott köztisztviselő és munkavállaló az álláshelyével együtt a GYEMSZI állományába kerül át, ha azt a foglalkoztató helyi önkormányzat a GYEMSZI részére felajánlja és a GYEMSZI vezetője az érintett személy foglalkoztatásához hozzájárul, feltéve hogy a foglalkoztatottnak a kijelölt szervnél történő foglalkoztatását jogszabály nem zárja ki. Az átvett intézmény főigazgatójának és gazdasági vezetőjének az átvétel időpontjában fennálló foglalkoztatásra irányuló jogviszonya, és az intézmény vezetésére vagy a gazdasági igazgatói feladatok ellátására kapott vezetői megbízása a főigazgatói, gazdasági vezetői munkakör, illetve a vezetői megbízás pályázat alapján történő újbóli betöltéséig fennmarad. A jogviszony megszűnése – a 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendeletben meghatározott kivétellel – nem érinti a jogszabályban vagy a foglalkoztatásra vonatkozó szerződésben meghatározott, a megszűnéshez kapcsolódó juttatáshoz való jogot. A főigazgatói és a gazdasági vezetői feladatok ellátására határozott időre létesített jogviszony, illetve kapott vezetői megbízás azonban a határozott idő lejártával szűnik meg abban az esetben, ha a határozott idő lejártáig a főigazgatói vagy gazdasági igazgatói munkakör, illetve vezetői megbízás a pályázat alapján nem kerül újból betöltésre. A pályázatot a GYEMSZI írhatja ki az átvétel időpontját követő 90 napon belül.

Az átvett intézmény vezetésére vagy a gazdasági igazgatói feladatok ellátására irányuló jogviszony vagy vezetői megbízás megszűnésével egyidejűleg a korábbi vezető beosztású közalkalmazottat a kinevezése szerinti munkakörében kell tovább foglalkoztatni, vagy a pályázat megnyerése esetén a közalkalmazott számára új vezetői megbízást kell adni, vagy – ha jogszabály azt előírja – a munka törvénykönyvéről szóló törvény vezető állású munkavállalóra vonatkozó rendelkezései alkalmazásával vele új munkaviszonyt kell létesíteni.

Ha az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítése miatt a szakellátási feladat az állam egészségügyi szakellátási kötelezettségének részévé válik, a törvény erejénél fogva az államra átszállt intézmény és egyéb vagyon átvételének lebonyolítását a GYEMSZI végzi a 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendeletnek – az egyes egészségbiztosítási és egészségügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 125/2013. (IV. 26.) Korm. rendelettel megállapított – 1/C-1/E. §-ában szabályozott eljárás keretében.

C) Speciális helyzetekre vonatkozó eltérő szabályok

ca) más egészségügyi vagy egyéb közfeladatot is ellátó egészségügyi intézmények átvétele

Ha az átvett feladatot ellátó helyi önkormányzati egészségügyi intézmény a feladat átvételének időpontjában az átvett feladaton túl más egészségügyi (alapellátási) vagy egyéb közfeladatot (például szociális ellátást) is ellát, a vagyon és a felmerülő költségek az átvett feladat és az egészségügyi intézmény által ellátott egyéb egészségügyi vagy más közfeladatnak megfelelő megosztása a GYEMSZI és az érintett vagyontárgyat tulajdonló helyi önkormányzat erre irányuló megállapodása szerint történik. A megállapodást a szakellátási feladat állam általi átvételét követő 30 napon belül kell megkötöni, és az abban foglaltakat a 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet szerinti átadás-átvétel során figyelembe kell venni. Ilyen esetben az átvett feladathoz kapcsolódó vagyon – az általános szabálytól eltérően – a megállapodásban meghatározott időpontban száll az államra.

Ha a megállapodás nem jön létre a fentebb ismertetett határidőn belül, a GYEMSZI, illetve a tulajdonos helyi önkormányzat kérelmére a bíróság soron kívüli eljárásban dönt az eredetileg megállapodásban rendezendő kérdésekről. Ha a kereset benyújtását követően, de a bíróság döntését megelőzően a felek a megállapodást megkötik, a bíróság az eljárást megszünteti.

A helyi önkormányzat a feladat átvételének időpontját követően csak a GYEMSZI jóváhagyásával idegenítheti el, terhelheti meg az átvett feladathoz kapcsolódó vagyonelemeket, csökkentheti az átvett feladat ellátásában részt vevő gazdasági társaságok törzs-, illetve alaptőkéjét. A GYEMSZI előzetes engedélye szükséges az átvett feladat és az egészségügyi intézmény által ellátott egyéb közfeladat, illetve az ezekhez kapcsolódó vagyonszétválasztásához szükséges intézkedésekhez is, ha azok az előzőekben felsorolt jogügyleteket eredményezik.

Az átvett feladatot végző önkormányzati egészségügyi intézmény és az átvett feladat ellátására szolgáló helyi önkormányzati vagyon államra történő átszállásáig a folyamatos ellátás biztosítása érdekében lehetőség van arra, hogy az OTH határozattal biztosítsa az önkormányzati vagyonelemek ingyenes használatát a harmadik hónap utolsó napját követően is a feladatot ellátó szolgáltató számára.

cb) önkormányzati társulás útján történő feladatellátás

Ha az átvett feladat ellátásáról a helyi önkormányzat önkormányzati társulás útján gondoskodott, az átvett feladat tekintetében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvénynek (a továbbiakban: Mötv.) az önkormányzati társulás megszűnésére vonatkozó szabályait alkalmazni kell. Az átvett feladatot ellátó intézmény, illetve az átvett feladat ellátására szolgáló önkormányzati vagyon abban az időpontban száll át az államra, amikor azt az érintett helyi önkormányzat az Mötv. 90. § (4) bekezdése alapján a társulástól visszakarta.

Az átvett feladatot végző intézmény és az átvett feladat ellátására szolgáló önkormányzati vagyon államra történő átszállásáig a folyamatos ellátás biztosítása érdekében lehetőség van arra, hogy az OTH határozattal biztosítsa az önkormányzati vagyonelemek ingyenes használatát a harmadik hónap utolsó napját követően is a feladatot ellátó szolgáltató számára.

III. A nem állami és nem önkormányzati tulajdonban, illetve fenntartásban lévő egészségügyi szolgáltatók számára megállapított szakellátási feladat nem teljesítése esetén alkalmazandó szabályok

A nem állami és nem önkormányzati tulajdonban, illetve fenntartásban lévő egészségügyi szolgáltatók számára megállapított szakellátási feladat nem teljesítése esetén az erről szóló bejelentést a tulajdonos, illetve fenntartó nevében nyilatkozattételre jogosult személy teheti meg. A bejelentés vonatkozásában egyebekben a II. rész 1) pontjának A) alpontjában foglaltak szerint kell eljárni.

Az átmeneti időszak alatt a II. rész 1) pontjának B) alpontjában foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ezen rész alá tartozó szolgáltató nem kötelezhető arra, hogy, az átmeneti időszak alatt továbbra is ellássa a szakellátási feladatot, továbbá a nem állami és nem önkormányzati tulajdonos, illetve fenntartó tulajdonában lévő vagyonelem ingyenes használatba adása nem rendelhető el.

A II. rész 1) pontjának C) alpontjában foglaltak eltérés nélkül irányadóak nem állami és nem önkormányzati tulajdonban, illetve fenntartásban lévő egészségügyi szolgáltatók és fenntartók vonatkozásában is.

Amennyiben a nem állami és nem önkormányzati tulajdonban, illetve fenntartásban lévő egészségügyi szolgáltató a számára megállapított szakellátási feladatot a 4. hónap első napján sem teljesíti, a szakellátási feladat az állami szakellátási kötelezettség részévé válik, de a korábban azt végző egészségügyi szolgáltató és a szolgáltató tulajdonosának, illetve fenntartójának tulajdonában lévő, az átvett feladathoz használt vagyon nem száll át az államra. Ennek megfelelően jelen esetben a II. rész 2) pontjának A) alpontjában ismertetett

szabályokat alkalmazni kell, míg a II. rész 2) pontjának B) és C) alpontjában ismertetett szabályok nem kerülhetnek alkalmazásra.

IV. Egyéb tudnivalók

Jelen közlemény a következő – 2013. április 29-én hatályba lépő – jogszabályhelyek alapján készült:

- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 141. § (4) bekezdése, 152. § (3) és (3a) bekezdése, 244/E. §-a;
- az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 1/A-1/J. §-a;
- az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 1/A-1/E. §-a;
- az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdés h) pontja;
- a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézetéről szóló 59/2011. (IV. 12.) Korm. rendelet 2/B. § (4) bekezdése:

További kérdésekkel az alábbi szervekhez lehet fordulni:

- az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettség nem teljesítésének, illetve a nem állami és nem önkormányzati szolgáltatók számára megállapított szakellátási feladat nem teljesítésének bejelentésével kapcsolatban az OTH-hoz (e-mail cím: igazgatas@oth.antsz.hu);
- az átmeneti időszak alatt alkalmazott intézkedésekkel kapcsolatban az OTH-hoz (e-mail cím: igazgatas@oth.antsz.hu);
- a kijelölt szolgáltató finanszírozási szerződésével és egyéb finanszírozási kérdésekkel kapcsolatban az OEP-hez (e-mail cím: finanszirozas@oep.hu);
- a szakellátási feladat és a vagyon végleges átvételével kapcsolatban a GYEMSZI-hez (e-mail cím: gyemszi@gyemszi.hu).

Az egészségügyi szakellátás folyamatos és zavartalan biztosítása érdekében kérjük az érintett helyi önkormányzatokat, valamint a nem állami és nem önkormányzati fenntartásban működő szolgáltatók tulajdonosait illetve fenntartóit, hogy az egészségügyi szakellátások biztosításában a fentebb ismertetett jogszabályokban előírt módon szíveskedjenek továbbra is közreműködni, és amennyiben arra sor kerül, szíveskedjenek a fentieknek megfelelően közreműködni a szakellátás állam általi átvételében.

Együttműködésüket előre is köszönjük.

Dr. Szócska Miklós egészségügyért felelős államtitkár, Emberi Erőforrások Minisztériuma

Tájékoztatás a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete szabályozásának változásáról

Az Országgyűlés 2013. március 5-én elfogadta a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosítását. A törvénymódosítással változnak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének szabályai. A törvényességi felügyelet szabályozásának módosítását elsősorban az időközben bekövetkezett törvényi változások, valamint a 2012. január 1-jétől bevezetett törvényességi felügyelet intézményének

egy éves tapasztalata indokolta. A törvénymódosítás 2013. május 1-jével lép hatályba, kellő felkészülési időt biztosítva ezzel a jogalkalmazók számára.

Az új szabályozásban lényeges változás, hogy az önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetében a kormány megbízott akkor javasolhatja a Kormánynak, hogy kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, amennyiben a fővárosi és megyei kormányhivatal már megkísérelte törvényességi felhívással és a képviselő-testület összehívásával megszüntetni az önkormányzati rendelet alaptörvény-ellenes állapotát. Ezen rendelkezéssel az Országgyűlés lehetővé teszi, hogy az önkormányzat – akár önként, akár a kormányhivatallal folytatott egyeztetés alapján – megteremtse rendeletének az Alaptörvény rendelkezéseivel való összhangját. Az eljárásra vonatkozó előírások módosításánál az Országgyűlés a fokozatosság elvének szélesebb körű alkalmazását kívánta biztosítani a kormányhivatal rendelkezésére álló törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazása során.

A törvényességi felügyeletre vonatkozó előírások változásával lehetőség nyílik arra, hogy nem kizárólag a helyi önkormányzatok képviselő-testületeinek, hanem a társulási tanácsok ülésének összehívása is kezdeményezhető lesz annak érdekében, hogy a törvényes működés biztosítása a lehető leghamarabb megtörténjen. Ez az intézkedési lehetőség a társulás működése, illetve a társulás által nyújtott közszolgáltatásokat igénybe vevők ellátásának biztosítására nyújt elsődleges garanciát. Ugyanúgy, mint a helyi önkormányzat képviselő-testülete esetében is – az önkormányzat önrendelkezési jogának és jogszerűen gyakorolt jogainak legmesszemenőbbig való figyelembe vételével – az intézkedés célja, hogy a helyi lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását ne veszélyeztesse a társulás működésében fellépő zavar. A változást az indokolta, hogy bár a társulási tanács ülésének összehívására a kormány megbízott a korábbiakban is jogosult volt javaslatot tenni, illetve azt összehívni, azonban a helyi önkormányzatok társulásaira vonatkozó törvény 2013. január 1-jével történt hatályon kívül helyezésével a társulások törvényességi felügyelete új szabályainak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényben történő szabályozása vált szükségessé.

A törvényességi felügyelet szabályozásában jelentősebb módosításra kerültek a felügyeleti bírságra vonatkozó rendelkezések. A hatályba lépő rendelkezésekkel az Országgyűlés megerősítette, hogy a felügyeleti bírság kiszabására kizárólag a fokozatosság elve alapján és törvényi garanciák biztosításával kerülhessen sor. A felügyeleti bírság kiszabására azonnal és minden más intézkedést megelőzően a jövőben sem lesz lehetősége a kormány megbízottnak. A bírság kiszabását megelőzően a jogszabálysértésre és annak önkormányzat általi önkéntes orvoslására a kormány megbízottnak a továbbiakban is lehetőséget kell biztosítani. Azonban, a jogalkotó a kormány megbízott számára biztosítani kívánta annak lehetőségét, hogy amennyiben úgy ítéli meg, hogy az érintett ugyanazon jogszabályi kötelezettségét ismételten megsérti és a megsértett jogszabályi kötelezettség csekély súlya miatt nem indokolt más felügyeleti eszköz alkalmazása, bírságot szabhasson ki.

A felügyeleti bírság szabályainak változásával lehetőség nyílik arra is, hogy a jövőben a társulási tanács által megvalósított jogszabálysértés esetében ne a társulásban tagként résztvevő önkormányzatokat egyenként, hanem – természetesen az önkormányzatok esetében is irányadó garanciális szabályok alkalmazásával és a fokozatosság elvének figyelembe vételével – magát a társulást bírságozhassa meg.

A felügyeleti bírság vonatkozásában – tekintettel arra, hogy a törvényességi felügyeleti eljárás nem hatósági eljárás és ezért a hatósági eljárásban alkalmazott határozat kötelező elemei közül csak néhány alkalmazható a törvényességi felügyeleti eljárásban hozott határozat esetében – a szabályozás pontosan meghatározza a bírságot megállapító határozat legszükségesebb tartalmi elemeit a jogbiztonság követelményeinek érvényesítése érdekében.

Az új szabályozás – az önkormányzat működőképességének biztosítása érdekében – kizárólag legvégső eszközként és a lehető legindokoltabb és legrövidebb időtartamra – felhatalmazást ad a kormány megbízottnak arra, hogy a helyi önkormányzat kiadási előirányzata terhére fizetési kötelezettség vállalására jogosult személyt jelöljön ki az érintett önkormányzat polgármesteri hivatalának kötelezettségvállalásra képesítéssel rendelkező köztisztviselői közül. A kormány megbízott kijelölési joga kizárólag abban az esetben érvényesíthető, amennyiben a polgármester, illetve alpolgármester tartós és egyidejű akadályoztatása esetére a polgármester, – a polgármester akadályoztatása esetében – a képviselő-testület nem tud alkalmas személyt kijelölni. A kormány megbízott általi kijelölés megszűnik, ha a kötelezettségvállalásra más személy válik jogosulttá vagy az arra jogosult személy akadályoztatása megszűnik.

A törvénymódosítás a kormány megbízott törvényességi felügyeleti jogkörét és annak eszköztárát a továbbra is az önkormányzati önállóság tiszteletben tartása mellett szabályozza, kizárólag annak lehetőségét biztosítja, hogy a helyi önkormányzat működésében tapasztalt jogsértés a lehető leghatékonyabb módon – és elsősorban az önkormányzat önkéntes jogkövetését előtérbe helyezve – az önkormányzat és az általa nyújtott közszolgáltatások veszélyeztetése nélkül megszüntethető legyen.

Készítette: KIM, Területi Közigazgatás Irányítási Főosztály

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megkeresése a szennyvíz-elvezetési és -tisztítási beruházásokkal kapcsolatban

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

Engedje meg, hogy ezúton köszönjem meg a március 1-jén megrendezésre került, a szennyvíz-elvezetési és – tisztítási beruházások határidőben történő megvalósítása érdekében lefolytatott első konzultáción való megjelenését és közreműködését. Úgy vélem, jelentős előrelépés történt az ügyben és a kedvezményezettek azonosulni tudnak a kormányzati intézkedés fontosságával.

A 1051/2013. (II.12.) Korm. határozat (a továbbiakban: Határozat) végrehajtását tekintve immáron írásban is szeretném összefoglalni, hogy milyen körülmények vezettek a szóban forgó projektek saját hatáskörben történő megvalósításához és milyen intézkedések megtételét tervezzük:

A projektek számos problémával küzdenek: a legneuralgikusabb kérdéskör a támogatási szerződésekben foglalt teljesítési határidők és ütemezés be nem tartása. A fejlesztési tárca valamennyi szennyvíz-elvezetési és – tisztítási beruházás vizsgálatát követően 58 projekt esetében tapasztalt a projektek előrehaladásában 6 hónapot is meghaladó csúszást a projektek eredetileg tervezett befejezési határidejéhez viszonyítva.

A projektek megvalósítását tekintve általában közbeszerzési, műszaki, jogi és pénzügyi jellegű problémák merültek fel, amelyek bizonyos esetekben a kedvezményezett önhibáján kívül adódóan jelentkeztek (pl. önerő hiánya), illetve amelyek megoldását a kedvezményezettel szerződött partnerekkel, tanácsadókkal történő együttműködés terén tapasztalható hiányosságok okozták. Természetesen a problémák orvoslásában az Állam is részt kíván vállalni, a saját szervei működésének felülvizsgálatával: tudjuk, hogy az ilyen típusú beruházások hatósági, engedélyezési szempontból is összetettek, ezért megvizsgáltuk annak lehetőségét is, hogy miként tudjuk ezeket az adminisztratív természetű akadályokat elhárítani. Ennek eredményeként került sor a 29/2013. (II. 13.) Korm. rendeletben a jelenleg folyamatban lévő valamennyi (277) Projekthez kapcsolódó ügy kiemelt hatósági ügyé nyilvánítására és ezzel a hatósági ügyintézési határidők radikális csökkentésére (harminc

napban került rögzítésre az általános ügyintézési, illetve tíz napban a szakhatósági állásfoglalások határideje).

A felmerülő gazdasági, teljesítményképességbeli problémák felszámolása érdekében a Kormány további intézkedéseket is eszközölt az elmúlt fél évben:

Elsőként érdemes kiemelni, hogy bevezetésre került a szállítói előleg fogalma. A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 131. § (1) bekezdése szerint, ha a közbeszerzés tárgya építési beruházás vagy az uniós értékhatárt elérő értékű szolgáltatás megrendelése és a szerződés teljesítésének időtartama a két hónapot meghaladja, az ajánlattevő a szerződésben foglalt teljes ellenszolgáltatás 5%-ának megfelelő összegű, de legfeljebb 10 millió forint előlegként történő kifizetését kérheti. Ez a szabály az előleg fizetésének kötelező eseteit határozza meg és egyúttal azt is lehetővé teszi, hogy a felek a Ptk. szabályai szerint a kötelező esetkörön kívül előleg kikötésében állapodjanak meg. A Kbt. hivatkozott szakaszának (2) bekezdése maga is rögzíti, hogy az (1) bekezdésben foglaltak nem zárják ki, hogy a szerződésben a felek magasabb összegű előleg nyújtásáról állapodjanak meg.

A 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2012 júliusában megvalósult módosítása eredményeként a támogatáspolitikai rendszerbe is bevezetésre került a szállítói előleg intézménye. Ennek megfelelően szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a közszféra szervezet kedvezményezett a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét. A Kormány 2013 januárjában a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításával úgy döntött, hogy a Rendelet módosításával megteremti a biztosíték nyújtása alóli mentesülés lehetőségét: a Rendelet új szabálya szerint az 57. § (1) b) bekezdésében foglalt szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a közbeszerzési eljárás során kiválasztott szállító a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés elszámolható összegének 10%-a erejéig mentesül a biztosítéknyújtás kötelezettsége alól.

Az uniós projektek önerő-problémáinak orvoslására a Kormány elfogadta az EU Önerő Alap felhasználásának részletes szabályairól szóló 285/2012. (X.9.) Korm. rendeletet, amely alapján a közszféra kedvezményezettek önerő-támogatást igényelhetnek, amennyiben korábban a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó eljárás során az önerő rendelkezésre állásáról nyilatkoztak, azonban az önerőt nekik fel nem róható okból nem, vagy csak részben tudják biztosítani (a továbbiakban: NFM önerő-támogatás). Ezzel összefüggésben a Kormány 2013. február 18-i rendelete alapján döntött arról, hogy a derogációs kötelezettséggel érintett projektek esetében a rendeletben nevesített döntéshozó a projekt teljes önerő-igénye vonatkozásában biztosíthatja az önerő-támogatást.

A Határozat végrehajtása érdekében felállításra kerül egy olyan támogató szervezet, amelynek elsődleges feladata a Kormány által meghatározott projektek szakmai támogatása, a szükséges kormányzati intézkedések megtétele és a határidők betartása érdekében központi koordinációs tevékenység ellátása. A Kormány és a nemzeti fejlesztési miniszter feladata, hogy a szóban forgó projektek határidőben történő megvalósítását lehetővé tegye, így az új szervezet legfontosabb rendeltetése, az e céloknak megfelelő intézkedések rendszerének a kidolgozása.

Szeretném ugyanakkor kiemelni, hogy a Kormány elsődleges célja az, hogy valamennyi beruházás mielőbb befejeződjön. Ennek megfelelően hangsúlyozni kívánom, hogy 1051/2013. (II.12.) Korm. határozat csak a kormányzati beavatkozás irányvonalát jelöli ki és egyáltalán nem jelenti azt, hogy a Kormány ezeket a projekteket „elvonná”, ellenkezőleg: a kormányzati szándék az, hogy a működő projektek végrehajtását további eszközökkel segítse. A további eszközözlendő intézkedésekről a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (1) bekezdésének d) pontja

alapján a kormánynak rendeletben kell rendelkeznie: „a 16. §-ban meghatározott esetekben az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettséggel összefüggő beruházás megvalósítása érdekében szükséges intézkedéseket”, melynek előkészítése még folyamatban van és melyhez óhatatlanul szükséges volt a projektgazdával való konzultáció.

A folyamatban lévő közbeszerzési eljárások tekintetében szeretném jelezni, hogy a Határozat 2. b) pontja egyértelműen leszögezi azt, hogy külön döntés kérdése annak megítélése, hogy az egyes közbeszerzési feladatok központi ellátására egyáltalán szükség van-e és ha igen, akkor arról a miniszternek a Határozat szerint külön döntést kell hoznia. Hangsúlyozom, hogy a közbeszerzési feladatok központi szintű megvalósítását csak olyan projektek esetében tudjuk elképzelni, ahol még nem kezdődött meg a közbeszerzési eljárás, vagy annak lefolytatása objektív tényezők alapján megállapítható akadályokba ütközik (pl. közbeszerzési szakértelem hiánya).

A fentiek alapján nyomatékosan szeretném kérni, hogy tegyen meg mindent a szóban forgó beruházás sikeres és mielőbbi befejezése érdekében a szükséges közbeszerzési és egyéb eljárásokat folytassa le. Mellékeltlen csatolom (a kapcsolódó jogszabályok hozzáférhetők az alábbi linken: <http://www.kormany.hu/hu/dok?source=1&type=402#!DocumentBrowse>) az egyeztetésen elhangzottaknak megfelelően az irányadó jogszabályokat és kérem, hogy amennyiben kérdése merülne fel, forduljon bizalommal kollégáimhoz.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztériumon belül a kijelölt kapcsolattartó Hizó Ferenc főosztályvezető (Kiemelt Közzolgáltatások Főosztálya, 1011 Budapest, Fő u. 44-50., Postacím: 1440 Budapest, Pf. 1., Telefon: +36-1-795-4799, Fax: +36-1-795-06-05, E-mail: ferenc.hizo@nfm.gov.hu).

A további együttműködés jegyében, Farkas Imre közigazgatási államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Az állampolgársági jogszabályok 2013. március 1-jén hatályba lépett módosításáról

A Magyar Program Egyszerűsítési Program keretében a közigazgatás számos eljárása egyszerűsödik, egyúttal a lakossági ügyfelekre háruló adminisztratív terhek kisebb-nagyobb mértékben csökkennek. Az Egyszerűsítési Program részeként a magyar állampolgárságra vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi szabályok is jelentősen módosulnak.

Jogszabályok:

- 1993. évi LV. törvény a magyar állampolgárságról (Ápt.)
- 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról (Ápt Vhr.)
- 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról (Nytv.)
- 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról (NytvVhr)
- 2012. évi CCVII. törvény egyes törvényeknek a Magyar Program Egyszerűsítési Programmal összefüggő és a területfejlesztéssel összefüggő módosításáról (MK. 177. szám)
- 417/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet az anyakönyvi eljárásokra, az állampolgársági eljárásokra és a személyiadat-és lakcímnyilvántartással összefüggő eljárásokra vonatkozó egyes kormányrendeleteknek a Magyar Program Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról (MK.183. szám)

1. Az egyik legjelentősebb változás az állampolgársági kérelem átvételében résztvevőket érinti, ugyanis a módosító jogszabályok hatályba lépését követően ebben az anyakönyvvezetők már nem vesznek részt, helyükbe a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalai lépnek. Állampolgársági kérelem a járási hivatal székhelyén, továbbá olyan járási hivatalban nyújtható be, ahol okmányiroda működik.

2. Az ún. hagyományos honosítási valamint az egyszerűsített honosítási eljárások kivételével csökkennek az ügyintézési határidők. Így többek között az állampolgárság igazolása, a nyilatkozat kiadása és az állampolgárságról történő lemondás esetén az ügyintézési határidő 60 napra csökkent.

3. Valamennyi kérelem-nyomtatvány módosul, a hatályba lépést követően indított eljárásokban csak az új nyomtatványok használhatók. Az ügyfelek a nyomtatványokat az egyszerűsített honosítási eljárás honlapjáról (www.allampolgarsag.gov.hu) tölthetik le.

4. A módosítás általánossá teszi, hogy a kérelmező külön kérelme nélkül is hivatalból szerezzék be a BÁH az olyan adatot, amely más magyar hatóság nyilvántartásában megtalálható (például anyakönyvi okmány).

Készítette: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Területi Közigazgatás Irányítási Főosztály

A gyermekbarát közigazgatás megerősítésével kapcsolatos legújabb változások a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben

Az elmúlt években a gyermekek helyzetének, jogainak védelme és ezen belül a gyermekbarát, gyermekközpontú igazságszolgáltatásnak, illetve közigazgatásnak a kérdése mind hazai, mind nemzetközi szinten lényeges társadalmi és jogpolitikai kérdéssé vált.

Nemzetközi szinten a problémakör talán legfontosabb, a nemzeti szabályozásokra és jogalkalmazásra is alapvető hatást gyakorló dokumentuma a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény. Az Egyezmény, melyet hazánkban 1991-ben hirdettek ki, a gyermek fogalmának és a gyermekek alapvető jogainak deklarálása mellett, ezekhez kapcsolódóan többek között utat nyitott a gyermekbarát igazságszolgáltatás, valamint a gyermekbarát közigazgatás megteremtése, illetve megerősítése előtt is.

A nemzetközi dokumentumok és a külföldi tendenciák mellett megfigyelhető, hogy a hazai civil szervezetek is évek óta folyamatosan hallatják hangjukat annak érdekében, hogy a különböző eljárásokban fokozottabb figyelmet fordítsanak a gyermekek speciális helyzetére, igényeire, figyelemmel arra, hogy egy ilyen eljárásban olyan horderejű döntés is születhet, illetve maga az eljárás is a gyermekekre olyan hatást gyakorolhat, mely a gyermek további életét alapvetően határozhatja meg.

A fentiekben foglaltakat is figyelembe véve a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium a 2012. évben kiemelt jelentőségű jogalkotói lépések megtételét határozta el a gyermekbarát intézkedések területén, előbb a gyermekbarát igazságszolgáltatáshoz, majd a gyermekbarát közigazgatáshoz kapcsolódva. Mindezen lépések közvetlen előzménye a Gyermekbarát Igazságszolgáltatásért Munkacsoportról szóló 75/2011. (XII. 30.) KIM-BM-NEFMI együttes utasítás megalkotása. Az ez alapján felállt, a közigazgatási és igazságügyi miniszter, a belügyminiszter és a nemzeti erőforrás miniszter képviselőiből álló munkacsoport feladata az volt, hogy a gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósítása érdekében civil kerekasztal keretében konzultációt folytasson az érintett civil szervezetekkel és a konzultáció

eredményképpen előkészítse az egyes érintett törvények módosítását. *(Fontos lépésnek tekinthető a munkacsoport felállítása mellett a rendőrség nyomozó hatóságainál létesítendő gyermekmeghallgató szobák kialakításáról szóló 32/2011. (XI. 18.) KIM rendelet megalkotása is, amely többek között előírta, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak és a megyei rendőr-főkapitányságoknak 2014. január 1-jéig legalább egy gyermekmeghallgató szoba kialakítását biztosítaniuk kell.)*

Az egyeztetések eredményeként a KIM által előkészített, a gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi LXII. törvény – átfogó megközelítéssel – egyebek mellett olyan lépéseket tett, melyek elősegítik, hogy a gyermekek hatékonyabban élhessenek jogaikkal, hogy jogaik, törvényes érdekeik az igazságszolgáltatásban ténylegesen érvényesülhessenek. Kiemelt cél volt például, hogy a gyermekek az eljárás minden szakaszában értsék, hogy mi történik velük, tisztában legyenek cselekedeteik következményeivel, és érezzék, hogy véleményüket kellő súllyal veszik figyelembe az eljáró szervek. A gyermekbarát igazságszolgáltatás tehát olyan igazságszolgáltatási rendszert jelent, amely garantálja, tiszteletben tartja és hatékonyan érvényre juttatja valamennyi gyermeki jogot, mindezt az elérhető legmagasabb színvonalon, a gyermek fejlettségének, érettségi fokának és az ügy körülményeinek figyelembevételével. *(A törvény módosította a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt, a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendeletet, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényt és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt. A Be. 2012. június 29-én hatályba lépett új szabálya például kimondja, hogy a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanú és a fiataalkorú terhelt kihallgatásánál figyelemmel kell lenni az illető értelmi szintjére, és a hatóság eljáró tagjának erre tekintettel kell a vallomás előtti figyelmeztetéseket ismertetnie (így például azt, hogy a hamis tanúzás bűncselekmény). Másik példát említve, a Pp. 2012. június 29-ei hatállyal külön kiegészült egy, a „Kiskorú gyermek mint érdekelt” alcímmel.)*

A gyermekbarát igazságszolgáltatás alapköveit letevő törvényi szabályozás logikájához kapcsolódott ezt követően a közigazgatási eljárások gyermekbarát jellegének megerősítése is. Ennek jegyében a KIM által előkészített, a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésével összefüggő törvények, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CCX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) vállalta magára, hogy e nagyrészt hézagpótló intézkedéseket a közigazgatási eljárásjog terén is megvalósítsa.

Hangsúlyozni kell, hogy a gyermekbarát közigazgatás egyes aspektusai már a korábbi szabályozásokban is megjelentek. Már a Ket. eredeti szövege is tartalmazta például azt az utóbb kissé módosított szabályt, mely szerint kiskorú ügyfél esetén (később: kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége esetén) soron kívül kell a hatóságnak eljárni. Emellett néhány rendelkezés erejéig a gyermekbarát közigazgatás erősítésének irányába mozdult el egy egyébként átfogó Ket.-módosítás is, 2012. február 1. hatállyal. *(a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények, valamint a miniszteri hatósági hatáskörök felülvizsgálatával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXIV. törvény)* Ez utóbbi módosítás teremtette meg többek között a cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személyek nyilatkozattételére, illetve tanúvallomására vonatkozó külön szabályokat. Ezeket az előzményeket követően került aztán sor a Módtv. általi módosításokra, amelyek minden eddiginél több ponton és alapvető jelentőségű rendelkezések beiktatásával 2013. február 1-jei hatállyal módosították a Ket.-et.

Külön ki kell emelni, hogy Módtv. általi a módosítások több esetben nemcsak a kiskorúakra vonatkoznak (a Ket. egyébként nem használja a „gyermek” terminológiát),

hanem általánosan az ennél jóval tágabb kört képező cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személyekre is kiterjednek. Ennek oka, hogy a nem feltétlenül gyermeki korban lévő cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személyek esetén is fontos a gyermekekhez hasonló eljárásjogi védelmet garantálni, tekintettel arra, hogy e személyek sok esetben jogaikat, érdekeiket ugyanúgy korlátozottan képesek csak érvényre juttatni.

Másik fontos szempont volt a szabályozás során, hogy a Ket. rendelkezései a fenti védett személyi kör esetén e személyek eljárásjogi pozícióját tekintve is a lehető legszélesebb körre terjedjen ki, mivel a kiskorúak, illetve cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes személyek egyaránt megjelenhetnek ügyfélként, tanúként, de akár még szemletárgy-birtokosként is az eljárásban.

A Módtv. által a gyermekbarát közigazgatás erősítésének irányába ható intézkedések mindezeket követően az alábbiak szerint foglalhatók össze.

1. A Ket. gyermekbarát intézkedéseinek egyik legkiemelkedőbb elemét képezi a Ket. új alapelvi szintű rendelkezése, mely kimondja, hogy a hatóság az eljárásban érintett kiskorú érdekeinek fokozott figyelembevételével jár el. *(Ez az alapelv a gyermek jogairól szóló egyezmény 3. cikk 1. pontjának adaptálásával született, amely kimondja, hogy a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenekfelett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.)* Az új alapelv generális jelleggel rögzíti, hogy a közigazgatási hatóságok a kiskorúakat érintő eljárás során, így a döntésükben is, a kiskorú érdekét fokozottan veszik figyelembe. Az alapelv elfogadása a gyermekbarát intézkedések terén nagy előrelépést jelent, figyelemmel arra a már korábban említett tényre, hogy egy ilyen eljárásban akár olyan döntés is születhet, illetve az eljárás olyan hatással lehet a kiskorúra, amely annak további életét alapvetően határozhatja meg.

2. A kiskorúak érdekeinek fokozott szem előtt tartását és érvényesítését szolgáló új alapelv deklarálásához kapcsolódóan, az alapvető rendelkezések között a módosítás beépíti a Ket.-be a cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személy (ügyfél, tanú, szemletárgy-birtokos) tájékoztatására vonatkozó alapvető szabályokat. Egyrészt a hatóság számára kötelezettséggént írja elő a tájékoztatás során a formalitásoktól mentes, barátságos, feszültségoldó környezet, vagyis a megfelelő légkör biztosítását, másrészt az illető szellemi érettségének, szellemi állapotának megfelelő szintű, érthető módon megfogalmazott tájékoztatást az őt megillető jogokról, az őt terhelő kötelezettségekről, valamint a lefolytatandó eljárási cselekményekről. A tájékoztatásra vonatkozó alapvető szabályok megalkotása jelentős előrelépésnek tekinthető a gyermekek fokozott védelme terén, hiszen nagyon fontos, hogy a gyermekek az eljárás minden szakaszában értsék, mi történik velük, cselekedeteiknek mi a következménye.

3. A hatósági eljárás gyermekbarát jellegének erősítése érdekében a Ket. rögzíti, hogy a cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személy (ügyfél, tanú, szemletárgy-birtokos) tárgyaláson történő meghallgatása csak érdekei figyelembe vételével történhet, tekintettel arra, hogy más személyekkel történő együttes meghallgatása bizonyos esetekben érdekei jelentős sérelmével is járhat. Könnyű belátni, hogy mivel a tárgyaláson adott esetben egyszerre vannak jelen az ügyfelek, tanúk, egyéb résztvevők, előállhat olyan helyzet, amikor például a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy szubjektív okok miatt nem képes akarátának megfelelően megnyilvánulni. Ehhez egyébként még az sem szükséges, hogy például az illető „féljen” valakitől; előfordulhat, hogy önmagában a tárgyalás ténye, hivatalossága, a résztvevők száma feszélyezi az érintettet.

4. A tanúk meghallgatása során is figyelembe veszi a szabályozás, hogy az életkori és egyéb személyi sajátosságokból fakadóan egyes esetekben a védett személyi kör, vagyis a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személyek tekintetében eltérő szabályok megalkotása indokolt. Részben a 2012. február 1-je óta hatályos rendelkezések egyes elemeit továbbfejlesztve, *(A korábbi szabályozást, amelyre az új rendelkezések épültek, a*

közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények, valamint a miniszteri hatósági hatáskörök felülvizsgálatával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXIV. törvény alakította ki 2012. február 1. hatállyal.) a nyilatkozattételre és tanúvallomásra vonatkozó szabályok lehetőség szerinti egységesítésének céljával, a Ket. 2013. február 1-jétől kimondja, hogy cselekvőképtelen személyt csak akkor lehet tanúként meghallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható. Emellett kimondásra kerül, hogy ha jogszabály másként nem rendelkezik, az, aki korlátozottan cselekvőképes vagy szellemi, valamint egyéb állapota miatt korlátozottan képes megítélni a tanúvallomás megtagadásának jelentőségét, tanúként csak akkor hallgatható meg, ha vallomást kíván tenni. Kiemelendő, hogy a fenti tanúk kihallgatását csak a tanú törvényes képviselőjének hozzájárulásával és jelenlétében lehet lefolytatni. Ezzel párhuzamos szabályok kerültek megállapításra a cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes ügyfelek személyes nyilatkozattételével kapcsolatban is. (Mindezeknek szintén megtalálható az alapjuk a New York-i Egyezményben, amelynek 12. cikk 1-2. pontja kimondja, hogy az Egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érintő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét; a gyermek véleményét, figyelemmel korára és érettségi fokára, kellően tekintetbe kell venni. Ebből a célból lehetőséget kell adni a gyermeknek arra, hogy bármely olyan bírói vagy közigazgatási eljárásban, amelyben érdekelt, közvetlenül vagy képviselője, illetőleg arra alkalmas szerv útján, a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelően meghallgassák.)

E szabályok megalkotásának jelentősége abban rejlik, hogy sok esetben a cselekvőképtelen vagy a korlátozottan cselekvőképes személyek szellemi vagy egyéb állapotuk miatt nem vagy csak korlátozottan képesek nyilatkozatuk, valamint tanúvallomásuk jelentőségét, hatásait megítélni, így mindenképpen indokolt többletgaranciák beépítése a szabályozásba; ezt a célt szolgálja a törvényes képviselő hozzájárulásának hatóság általi beszerzése is. A korlátozottan cselekvőképes személyek tanúvallomására vonatkozóan emellett ágazati jogszabályok lehetőséget kapnak a jelenlegi szabályoktól való eltérés lehetőségére. Ez például a gyámügyi eljárások esetében lehet kedvező.

5. Módosultak a Ket. ügygondnok rendelkezésre vonatkozó szabályai is. Ezek a módosítások azt a célt szolgálják, hogy az ügyfél eljárási képességének vagy tényleges eljárási lehetőségének hiányában, a jelenleginél gyorsabban lefolyhasson a hatósági eljárás, és ezáltal – a jogutódlás esetét kivéve – elkerülhető legyen az eljárás felfüggesztése vagy indokolatlan elhúzódása. Továbbra is érvényesül az a főszabály, hogy az ügygondnok kirendelése a gyámhatóság feladatkörébe tartozik, azonban 2013. február 1. napjától szűk körben, törvény vagy kormányrendelet számára lehetővé teszi a Ket., hogy az eljárás gyorsítása érdekében maga az eljáró hatóság is dönthessen az ügygondnok kirendeléséről. Ennek az intézkedésnek az irányába hat a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosítása is, melynek alapján – ha az ügygondnok- rendelésről mégis a gyámhatóság dönt – a gyámhatóság az ügygondnok kirendeléséről szóló döntést harminc nap helyett tizenöt napon belül hozza meg.

6. A gyermekbarát közigazgatás erősítése felé vezető út további lépéseként megvalósul, hogy a cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes személyek (ügyfél, tanú, szemletárgy birtokosa) adatainak zárt kezelését – e személyek védelme érdekében – hivatalból is el lehet rendelni, továbbá a cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes ügyfél védelme érdekében hivatalból lehetőség van az iratbetekintési jog korlátozására is más személyekkel szemben. Mivel ezek az eljárási jogintézmények hagyományosan kérelemre vehetők igénybe, azonban a cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes személy – még képviselőt esetén sincs feltétlenül abban a helyzetben, hogy mérlegelni tudja a korlátozásra irányuló kérelem benyújtását, mindenképpen szükséges e védelem megteremtése.

A Ket. fenti módosításai természetesen csak az alapvető szabályozási kereteket teremtik meg, a jogi garanciák szintjén. Emellett fontos, hogy egyrészt a jogalkotó az ágazati szabályozások kapcsán is törekedjen e rendelkezésekhez illeszkedő szabályok megalkotására, illetve ne alkosson szabályokat, amelyek a fenti Ket.-rendeleteket (pl. a privilegiált eljárások szabályozása esetén) lerontanák, másrészt fontos, hogy a jogalkalmazók is e rendelkezéseket mindenkor a szabályozási célokkal összhangban, a lehető legtágabb, a gyermekek számára legkedvezőbb értelmezéssel alkalmazzák. Mindezek alapján a fenti módosítások alkalmasak lehetnek arra, hogy hozzájáruljanak a hatósági eljárásokra vonatkozó joganyag fejlesztéséhez, alkalmasak az ügyfelek elégedettségének növelésére, a közigazgatás szolgáltató jellegének erősítésére, a „Jó Állam” koncepciójának kiteljesedésére is, és végső soron növelik a közigazgatásba vetett bizalmat.

Készítette: KIM, Hatósági Eljárási Szabályozási Főosztály

Második alkalommal került megrendezésre az európai területi társulások jóváhagyó hatóságainak találkozója

2013. február 21-22 között rendezte meg a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium az európai területi társulások (ETT-k) jóváhagyó hatóságainak találkozóját, mely egyben a Közép – Európa - Évnek nyilvánított 2013-as év első szakmai rendezvénye is volt. A Közép-Európa - Év keretében hazánk látja el a Közép-európai Kezdeményezés, majd 2013. július 1-jével a Visegrádi Négyek elnöki feladatait, így különös figyelem irányult az ETT Jóváhagyó Hatóságok találkozója, mint szakmai megnyitó eseményre.

A Jóváhagyó Hatóságok találkozója immár második alkalommal került megrendezésre. Az első konferenciára 2012 februárjában került sor Lovasberényben, a szomszédos államok jóváhagyó hatóságainak részvételével. A jóváhagyó hatóságok közötti kommunikáció és kapcsolat fenntartása azért kiemelten fontos, mert ugyan az ETT-k alapításához az uniós rendelet ad keretet, de azt nemzeti jogszabályok töltik ki tartalommal. Márpedig az eltérő tagállami szabályok és azok értelmezési nehézségei gyakran akadályokat gördetnek az ETT-k megalapítása elé, lassítva az alakulási folyamatot. Ezért van szükség arra, hogy a jóváhagyó hatóságok rendszeresen találkozzanak egymással és beszámoljanak gyakorlatukról és tapasztalataikról.

A két napos rendezvényen közel húsz ország képviseltette magát, köztük olyan államok is, amelyek az Európai Uniónak ugyan nem, de a Közép-európai Kezdeményezésnek tagjai. Az első napot dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter, valamint a Közép-európai Kezdeményezés főtárháza, Giorgio Rosso Cicogna nyitotta meg köszöntő beszédével. Mindketten az ETT-k országhatárokat átívelő jellegét hangsúlyozták, kiemelve, hogy az ETT-k Közép-Európa motorjai lehetnek. Felhívták a figyelmet arra, hogy az együttműködési lehetőségeket legmegfelelőbben kihasználva a közép-európai államok Európa meghatározó régióját alkothatják. Ennek eléréséhez azonban elengedhetetlen a területi, társadalmi, gazdasági kohézió megvalósítása a térségben, amihez kiváló eszközként szolgál az önkormányzatok és az államok számára az Európai Unió által 2006-ban életre keltett intézmény, az európai területi társulás.

A konferencián tíz ország osztotta meg nemzeti eljárási rendjét, tapasztalatait és a kialakult jó gyakorlatait. Ezek között voltak nem uniós tagállamok is, hiszen az uniós rendelet-tervezet módosítása megkönnyíti harmadik államok ETT-ben való részvételének feltételeit. Ezért kiemelten fontos a nem uniós tagállamok megfelelő tájékoztatása ezen együttműködési lehetőségről.

Az uniós rendelet felülvizsgálatának jelenlegi állásáról, a harmadik államokat érintő rendelkezésekről, valamint az európai területi társulások előtt álló újabb lehetőségekről

számolt be Dirk Peters, az Európai Bizottság képviselője. A Bizottság ugyanis támogatja, hogy a jövőben az ETT-k programirányítóként, illetve határon átnyúló szolgáltatást megvalósító intézményként alakuljanak és működjenek. Ez utóbbi együttműködési formát mutatta be a Cerdanya Kórház képviselője. A Cerdanya Kórház 2014-ben kezdi meg működését a spanyol-francia határon, kórházi szolgáltatást nyújtva a határ mindkét oldalán élő lakosoknak, állampolgárságukra tekintet nélkül.

A konferencia nagy sikert aratott a részt vevő ETT-k, nemzeti jóváhagyó hatósági képviselők és előadók körében is. Egyetértés volt abban, hogy rengeteg hasznos információval és tapasztalattal gazdagodtak, ami minden bizonnyal előre vetíti az országok közötti jövőbeni sikeres együttműködést és azt, hogy jövőre akár még szélesebb körben újra megrendezésre kerüljön a jóváhagyó hatóságok találkozója.

Készítette: KIM, Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Főosztálya

A szabálysértési törvénnyel kapcsolatos képzések közterület-felügyelők részére

Tájékoztatjuk, hogy a **Belügyminisztérium** az ÁROP-2.2.16-2012-2012-0006 azonosítószámú, **“Jogalkalmazás javítása”** című projektjének keretében, a **szabálysértésekről, szabálysértési eljárásról és szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény** oktatását tervezi közterület-felügyelők részére. Ennek keretében a Budapesti és Közép-magyarországi régióból érkezők számára összesen 7 alkalommal, a többi régióban pedig régióként 2-2 alkalommal tartunk egynapos képzéseket. Az új szabálysértési törvény megalkotásakor teljes mértékben átgondolásra kerültek a kiszabható szankciók, az eljárás során alkalmazható intézkedések, a végrehajtási rendszer, valamint az egyes tényállások. Ezért az egységes és hatékony jogalkalmazás megvalósulása érdekében kiemelkedően fontossá vált, hogy az új szabályozást és alkalmazásának kérdéseit a jogalkalmazók megismerjék. Az új szabálysértési törvény megalkotásának célja volt egy olyan új szabálysértési eljárási rendszer kialakítása, amely hatékony és gyors eljárási lehetőségeket biztosít az egyes szabálysértési hatóságok számára. Hatálybalépésével egyidejűleg került sor a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosítására is, amely szorosan összefügg a szabálysértési törvénnyel és kapcsolódik a közterület-felügyelet közúti közlekedési szabályszegések észlelése esetén fogantatható helyszíni eljárásához. Ez a módosítás teremtette meg egyes közúti közlekedési szabályszegések elkövetése miatt a közterület-felügyelők hatáskörét a helyszíni közigazgatási bírság alkalmazására. A törvényi szabályozások kialakításával jelentős mértékben átalakításra került a helyszíni bírságolás rendszere, ezért vált indokolttá a közterület-felügyelők oktatása is.

A képzések időtartama egy nap, amelynek során 4 - 4 órában, elméleti oktatás keretében a jogszabályváltozások hátterének, tartalmának, várható hatásainak, továbbá a végrehajtás kérdéseinek bemutatása történik. Délelőttönként a szabálysértési joggal, délutánonként a közúti közlekedéssel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárással összefüggő alkalmazási kérdéskörök ismertetésére kerül sor.

A képzés a résztvevők számára ingyenes, az étkezés biztosított és az utazási költséget a regisztrációs lapon feltüntetettek szerint térítjük meg.

A képzés helyszínéről és az időpontokról valamint a jelentkezés módjáról szóló részletes információkat a mellékelt regisztrációs lap tartalmazza.

A képzéssel kapcsolatos további információk a tkfo@bm.gov.hu e-mail címen érhetők el.

BELÜGYMINISZTERIUM

REGISZTRÁCIÓS LAP

Közterület-felügyelők részére

az ÁROP-2.2.16-2012-2012-0006 “Jogalkalmazás javítása” című projekt keretében
megvalósuló új szabálysértési törvénnyel kapcsolatos képzésre

Személyes adatok

Név	
Beosztás	
Szervezet	
Cím	
Postacím	
E-mail	
Telefon	
Fax	

Képzések

Kérjük, hogy a mellékelt táblázatban szíveskedjen egy X jellel megjelölni, hogy mely képzésen kíván részt venni.

	Helyszín	Időpontok			
1	Budapest	2013. május 2.		2013. május 30.	
		2013. május 9.		2013. június 6.	
		2013. május 16.		2013. június 12.	
		2013. május 23.			
2	Észak-magyarországi régió (Miskolc, vagy Eger)	2013. június 10.		2013. június 11.	
3	Észak-alföldi régió (Debrecen, Nyíregyháza, Hajdúszoboszló, vagy Hajdúböszörmény)	2013. május 6.		2013. május 7.	
4	Dél-alföldi régió (Szeged, Szentés, vagy Hódmezővásárhely)	2013. május 13.		2013. május 14.	
5	Dél-dunántúli régió (Pécs, Szekszárd, vagy Dombóvár)	2013. május 21.		2013. május 22.	
6	Nyugat-dunántúli régió (Szombathely, vagy Sárvár)	2013. május 27.		2013. május 27.	
7	Közép-dunántúli régió (Székesfehérvár, Pápa, vagy Dunaújváros)	2013. június 3.		2013. június 4.	

BELÜGYMINISZTERIUM

Utazási költségtérítésre igényt tartok: igen nem
(a megfelelő aláhúzendó)

Csak helyközi tömegközlekedési eszköz igénybevétele esetén, 2. osztályú menetjegy elszámolására van lehetőség (legfeljebb 3.700 Ft/fő, számla, menetjegy, helyjegy).

A képzés regisztráció köteles! Kérem, hogy a regisztrációs lapot legkésőbb a tervezett képzést megelőző 10. napig, a május 2-i képzés esetében 5. napig szíveskedjenek elküldeni a tkfo@bm.gov.hu e-mail címre vagy a 06-1-999-4846 fax számra.

A regisztrációról visszaigazolást küldünk, mely tartalmazni fogja a pontos helyszínre vonatkozó információkat is.

Budapest, 2013. április „ ”

Jelentkező aláírása

Vezető aláírása

BELÜGYMINISZTERIUM

Nemzeti Fejlesztési Ügyvétség
www.ugazsachenyiterv.gov.hu
06 40 636 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Idősbarát Önkormányzat Díj – Pályázati felhívás

Az emberi erőforrások minisztere és a belügyminiszter az Idősbarát Önkormányzat Díj alapításáról és adományozásáról szóló 58/2004. (VI. 18.) ESZCSM-BM együttes rendeletben elhatározottak, és a kapott felhatalmazás szerint közös pályázatot hirdet önkormányzatok számára a 2013. évi „Idősbarát Önkormányzat Díj” elnyerésére.

Háttér – Az ENSZ 1991-ben elfogadott, idős emberekkel kapcsolatos alapelveinek középpontjában áll, hogy a tagországoknak az idősök vonatkozásában olyan időspolitika kialakítását kell ösztönözniük, amely az egész élet során biztosítja az idősök számára a függetlenséget, a társadalmi részvételt, a gondoskodást, az önmegvalósítást és a méltóságot. Fontos szempont az idősödés vonatkozásában is az emberi élet kiteljesedésének figyelembevétele, a társadalmi nyilvánosság elérése valamint az idősödéssel kapcsolatban a minden korosztályt elérő és érintő szemléletformálás. Ezáltal biztosítható és növelhető az idősök társadalmi megbecsülése, az idős emberek iránti szolidaritás, a társadalmi részvétel és aktivitás erősítése, fenntartása. Nagyon fontos szempont a nemzedékek közötti szolidaritás, a helyi közösségek együttműködésének erősítése. A generációk közötti együttműködéshez tartoznak a közösségfejlesztő programok megvalósításai, melynek legkézenfekvőbb színterei a helyi közösségek, települések.

A tevékeny idős kor és nemzedékek közötti szolidaritás európai éve (2012) kapcsán Magyarország kiemelt szerepet szentelt az idősök társadalmi részvétele elősegítésének. Egy ilyen átfogó cél elérése egy évnél hosszabb időt vesz igénybe, fontos ezért, hogy az akkor megfogalmazott célkitűzések megvalósítására a jövőben is kiemelt figyelmet fordítsunk.

Célkitűzés – Az alapítók azt a célt tűzik ki, hogy a Díj járuljon hozzá a helyi szintű aktív önkormányzati időspolitika megerősítéséhez, ismerje el az önkormányzatok idősökért vállalt cselekvő felelősségét, és a mindezek szellemében végzett önkormányzati idősügyi tevékenységek konkrét eredményeit.

Az alapítók a díjazással kívánnak hozzájárulni ahhoz, hogy a helyi közhatalom gyakorlóinak figyelme minél jobban irányuljon a demográfiai idősödésből adódó kihívások felé. Vonják be az idősebbeket is lakóhelyük eseményeinek formálásába, erősítsék az önkéntes tevékenységek és a különböző igények találkozását. Az idősebb generációk bevonásával segítsék elő a helyi lakosok közösségének szerveződését, illetve megerősítését. Szervezett formában folytassanak párbeszédet a megváltozott gazdasági és társadalmi kihívásokra adható válaszokról. A Díj adományozásával a miniszterek szándéka elismerni az eddigi eredményeket, és felhívni a figyelmet arra, hogy helyi szinten az önkormányzatok tehetnek legtöbbet az információáramlás és a párbeszéd kialakítása révén az időspolitika érvényesüléséért, az elért eredmények megismertetésével azok elismeréséért és a közösségek fejlődéséért.

A Díjat pályázat útján azok a helyi önkormányzatok nyerhetik el, amelyek:

1. ellátják mindazon feladatokat, amelyeket jogszabály a hatáskörükbe utal, és ezen felül
2. megvalósítják az Idősbarát Önkormányzat Díj alapításáról és adományozásáról szóló 58/2004. (VI. 18.) ESZCSM-BM együttes rendeletben meghatározott alábbi általános követelményeket:
 - a) aktív tevékenységükkel – különösen a pályázati lehetőségek kihasználásával – elősegítik az időskorúak helyi szervezeteinek működését, illetve hozzájárulnak szabadidős programjaik megszervezéséhez,
 - b) példamutató együttműködést alakítanak ki az idősügy területén tevékenységet folytató szervezetekkel, illetve személyekkel,

- c) a helyi közéletbe, illetve annak alakításába széleskörűen bevonják az időskorú polgárokat, illetve szervezeteiket,
- d) foglalkoztatási lehetőségek teremtésével ösztönzik, elősegítik az idősök meglévő képességeinek megőrzését, tudásuk, tapasztalataik hasznosulását, életminőségük javítását,
- e) az a)-d) pontban meghatározottak megvalósításával kialakították a helyi idősbarát politika azon rendszerét, amely hosszú távon biztosítja e területen az eredményes működést.

A Díj odaítélésekor előnyt jelent:

- olyan jó gyakorlatok bemutatása, amelyek elsősorban nem pénzügyi támogatással, hanem odafigyeléssel, közös összefogással, kívánja megvalósítani az adott település 65 éven felüli lakossága társadalmi részvételét, véleménynyilvánítását, társadalmi szemlélet fejlesztését a helyi ügyekben és tágabb környezetében, ehhez folyamatos párbeszédet kezdeményez, illetve tart fenn,
- a pályázó helyi önkormányzat által elfogadott idősügyi önkormányzati stratégia (program, munkaterv, stb.),
- új együttműködési formákat kereső idősügyi civil érdekérvényesítő szerveződések létrehozásának segítése, az Önkormányzatok Idősügyi Tanácsa Együttműködési Fórumával való együttműködés vagy tagság.

A díjak és a díjátadás – A fenti célok elérését a következőkkel kívánja elismerni a pályázató:

- A legjobbnak ítélt pályaművek benyújtójának a 2013. évi „Idősbarát Önkormányzat Díj”-at adományozza és az Idősök Világnapjához kapcsolódóan díjátadó és kitüntetési ünnepség keretében, díjazottanként 1 000 000 Ft jutalomban részesíti.
- A pályázó önkormányzatok egyúttal meghívást nyernek az Idősök Világnapjához kapcsolódó központi rendezvényen történő részvételre.

A pályázatokat a kiírók által létrehozott bíráló bizottság értékeli, amelynek javaslata alapján a díjakról a kiírók döntenek.

Pályázók köre

- bármely helyi (települési, megyei, kerületi, fővárosi) önkormányzat, amennyiben eleget tesz a jogszabályokban előírt ellátási kötelezettségeinek.

Pályázat tartalma – A pályázó önkormányzat bemutatja a helyi idősügyi tevékenységek rendszerét, a fentiekben meghatározott általános és az értékelésnél előnyt jelentő szempontok teljesülését. A pályázatban kerüljön bemutatásra a helyi önkormányzat kötelező feladatainak felül végzett idősügyi tevékenysége, kiemelt figyelmet fordítva a társadalmi részvétel elősegítésére és a társadalmi párbeszéd folyamatosságára, közösségépítő tevékenységekre.

Főbb értékelési szempontok – A pontos értékelési szempontokról és az értékelés menetéről az *Értékelési szempontok* című dokumentumból tájékozódhat, amely a kormányzati portálon (www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma) megtekinthető, onnan *letölthető*. Alapelv, hogy csak olyan pályázó díjazható, amely a jogszabályokban előírt kötelezően ellátandó feladatainak eleget tesz, és ezen túlmenően az innovatív, az idősök függetlenségét, társadalmi részvételét, önmegvalósítását, méltóságának megőrzését, aktivitását biztosító tevékenységek megvalósulását és a helyi közösségek erősítését segíti.

A pályaműből legyen megismerhető, hogy milyen önkormányzási elvek és koncepciók állnak a helyi időspolitikai háttérben, milyen célok határozzák meg az idősök életét érintő

önkormányzati döntéshozatalt és döntésvégrehajtást, az önkormányzat az elfogadott idősügyi alapelvekkel összhangban a programokat hogyan valósítja meg, valamint ezek az intézkedések hogyan járulnak hozzá az idősök jól-létéhez. Továbbá a pályázó jelenítse meg, hogy milyen kezdeményezésekkel, konkrét intézkedésekkel élt, illetve milyen kezdeményezéseket támogatott annak érdekében, hogy a településen az idősebb és fiatalabb korcsoportok tagjai egymással folyamatos kapcsolatot tartsanak, információáramlással és párbeszéddel segítsék egymást a társadalmi szemlélet fejlesztése érdekében. A pályázatot az értékelés során figyelembe veszi, hogy a pályázó önkormányzat az adottságaitól – településmérettől, demográfiai helyzettől, rendelkezésre álló erőforrásoktól, stb. – függően hogyan valósítja meg tevékenységét. További előnyt jelent az önkormányzati képviselő-testület kapcsolatainak dokumentálására SZMSZ, önkormányzati rendelet vagy önkormányzat ülésén készült jegyzőkönyvek csatolása mellékletként.

A pályázat benyújtásának módja – A pályaműveket a pályázati *ürlap* kitöltésével kell elkészíteni, amely a *kormányzati portálról* (www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma) vagy <http://www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium/onkormanyzati-allamtitkarsag>) letölthető. A pályamű *maximum 10 oldal* (a tartalmi szempontok megismétlése és az 1.1. pont megválaszolása nélkül) terjedelmű – Times New Roman betűtípussal, 12-es betűmérettel, sorkizárással és szimpla sorközzel elkészített – írás lehet. A 10 oldal terjedelemben nem számítanak bele az esetleges mellékletek – például: idősügyi szervezetek, idősügyi tanácsok véleménye a helyi önkormányzat idősügyi munkájáról, önkormányzatok közötti együttműködési megállapodás az idősügyhöz kapcsolódóan, az önkormányzatok idősügyi programja, testületi döntések, konkrét események dokumentálása –, amely mellékletek száma maximum 10 db lehet. A mellékleteknek a pályázatban benyújtott tevékenységekhez kell szorosan kapcsolódniuk (a képek mérete egyenként ne haladja meg az 1280*1024-es méretet és a 2 MB file méretet, a dokumentumoknál pedig a DOC, esetleg PDF formátumot részesítsék előnyben). A pályaművet az aláírásra jogosult személy (közgyűlési elnök, polgármester) aláírásával ellátva, **elektronikus módon**, és **1 nyomtatott példányban térítvevénnel, postai úton** kérjük benyújtani.

Cím: Emberi Erőforrások Minisztériuma, Idősbarát Önkormányzat Díj Bíráló Bizottság 1054 Budapest, Akadémia u. 3. (*A pályázat személyesen nem nyújtható be!*)

Kérjük a borítékon az „**Idősbarát Önkormányzat Díj**” feliratot feltüntetni szíveskedjenek.

Elektronikus cím: idosbarat@emmi.gov.hu

A postára adás és az elektronikus benyújtás határideje: **2013. június 5. (szerda) 24.00 óra.**

Felhívás a 2013. évi Kihívás Napjára

A települési előljárók munkájában gyakori, hogy a mégoly elkötelezetten és lelkiismeretesen végzett tengernyi munkájuk ellenére is gyakran elégedetlen a helyi lakosság. Ezért szükség van olyan hangulatjavító eseményekre, melyek bár nem helyettesíthetik az önkormányzatok felelősségteljes hétköznapi munkáját, de amelyeken a lakosság feloldódást találhat. Amennyiben erre a célra ráadásul olyan eseményt találunk, ahol az esemény jellegénél fogva a lakosság és saját előljáróságuk közös célokért közösen tehetnek, akkor érdemi közeledés jöhet létre a település akár valamennyi lakója között.

Ilyen eseményt ajánlunk most a tisztelt figyelmükbe, nevezetesen a Kihívás Napját. Örömről szolgál, hogy 2013-ban ismét, megrendezhetjük az ország legnagyobb lakossági sportjátékát, a Kihívás Napját. Az eredetileg "Challenge Day" néven ismertté vált játékban a világon, idén - hazánkkal együtt - 50 ország városai, falvai vesznek majd részt.

A sportjáték célja, hogy felhívja az ország polgárainak és önkormányzatainak figyelmét a testmozgásra, a közösségi játékokra. Általa, és az önkormányzatok segítségével mozgósítani szeretnénk a kicsiket és nagyokat, a fiatalokat és öregeket, a hölgyeket és urakat, azokat, akik szeretik a sportot, és akik még nem szeretik, egyszóval mindenkit. Bízunk abban, hogy ez a játékos és vidám nap kedvet teremt a mozgásgazdag életmód kialakításához, a rendszeres sportoláshoz.

Korábban ebben a játékban 1591 magyar település vett részt. Az ott élő több mint hatmillió ember ezt a napot mindig közös sportolással, vidám játékkal, együtt töltötte el. Az idei versenykiírásokat és nevezési lapokat elektronikus úton megküldtük Magyarországon valamennyi polgármesterének, a Többcélú Kistérségi Társulások vezetőinek, valamint a már korábban velünk játszott települések szervezőinek.

Esemény időpontja: 2013. május 22.

Nevezési határidő: **2013. április 25.**

A nevezéshez szükséges dokumentumok letölthetők a www.kihivasnapja.hu oldalról.

További információ: Magyar Szabadidősport Szövetség 1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3.
Telefon: 06-1-460-6815, 06-1-460-6816, fax: 06-1-460-6817, email: info@masport.hu,
www.masport.hu

Sűrített földgázzal működő autóbuszok beszerzését támogató pályázat indul

Április 4-től szeptember végéig vagy az 1,6 milliárd forintos keret kimerüléséig nyújthatnak be pályázatot az állami vagy önkormányzati tulajdonú közlekedési társaságok a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium sűrített földgáz meghajtású (CNG) autóbuszok beszerzését segítő kiírására. A szaktárca által biztosított forrásból az azonos műszaki tartalmú dízelüzemű és gázüzemű járművek árkülönbözete fedezhető. A pályázaton közösségi közlekedési feladatokat érvényes közszolgáltatási szerződés alapján ellátó állami vagy önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek vehetnek részt. A támogatás kizárólag új, alacsony padlójú, földgázüzemű autóbuszok beszerzéséhez igényelhető. A vissza nem térítendő támogatás mértéke szóló kialakítású járművenként legfeljebb 18 millió forint, csuklós autóbuszonként legfeljebb 24 millió forint lehet. A pályázók biztosítékadási kötelezettség mellett a teljes támogatási összeg negyedéig, de legfeljebb 300 millió forint értékben előleget is igényelhetnek.

A pályázónak vállalnia kell, hogy a járművek üzembe állítását követő két hónapon belül véglegesen kivon a forgalomból legalább ugyanannyi, környezetvédelmi szempontból elavult autóbust. További feltételként a CNG buszok közlekedtetéséhez (pl. üzemanyag töltéséhez) megfelelő infrastrukturális háttérrel kell biztosítania vagy kialakítania, és legalább 3 éven át fenntartania. A részletes pályázati dokumentáció az Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer hivatalos honlapján (www.zbr.gov.hu) és a pályázatkezelő ÉMI Nonprofit Kft. oldalán (www.emi.hu) érhető el.

A gáz meghajtású járművek használatának terjedésével a közösségi közlekedés széndioxid-kibocsátása és a szálló por koncentrációja, a városok légszennyeződése csökkenthető. A vissza nem térítendő, utófinanszírozású támogatást az Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer keretében, a kvótabevételek terhére biztosítja a szaktárca

Forrás: NFM, Kommunikációs Főosztály

További hazai pályázati lehetőségek

Pályázat gyermekek és fiatalok közösségeinek és ifjúsági civil szervezetek rendezvényeinek támogatására

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. április 29. 23:59 perc	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet

Európai Integrációs Alap 2013

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. május 21.	Belügyminisztérium

Közlekedési módok összekapcsolása, gazdasági központok intermodalitásának és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. május 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Önkéntesség Fővárosa Európában

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. október 1.	Európai Önkéntes Központ

Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. október 31.	Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
-----------------------------	---------------------

2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség; VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság
--------------------	---

A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Derogációs víziközmű projektek előkészítése

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Térségi elérhetőség javítása

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Ivóvízminőség-javítás

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Összeállította: BM, Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Európai területi társulások 2013. évi támogatási pályázat kiírása

Az európai területi társulások (ETT-k) számára immáron harmadik éve kerül sor költségvetési támogatás keretében pályázati kiírásra. A költségvetési támogatás célja, hogy a határokon átnyúló, transznacionális, illetve régiók közötti együttműködés előmozdítása érdekében alakuló és a nyilvántartásba vett ETT-k működési célú kiadásaihoz állami szerepvállalás keretében kapjanak támogatást. Kormányzati célkitűzés, hogy a határ menti elszigetelt területek együttműködéseik során hatékonyabban juthassanak uniós forrásokhoz és működésük folytonossága a támogatások révén biztosított legyen.

Költségvetési támogatásra a 2011-es év folyamán lehetett először pályázni. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 25 darab pályázatot részesített támogatásban, összesen több mint 195 millió forint értékben. A 2012-es évben pedig összesen 118,85 millió forint támogatás került kiosztásra az ETT-k között.

A 2013-as költségvetésben, a 2013. január 1. és 2014. május 31. közé eső támogatási időszakra, 118 millió forint került elkülönítésre az ETT-k támogatására, a pályázati kiírás március 8-án jelent meg.

Az idei pályázati kiírás keretében pályázatot adhatnak be a Magyarországon már nyilvántartásba vett ETT-k, a külföldi székhelyű ETT-k magyarországi intézményei, valamint az új csoportosulást kezdeményezők is, akik pályázatukhoz be tudják csatolni a 16/2010 (XII. 15.) KIM rendelet által előírt, a felettes szerv hozzájáruló nyilatkozatát.

A lehetséges pályázók körének megfelelően, két típusú támogatásra lehet pályázni, az alapítást elősegítő („A” komponens), legfeljebb 2 millió forint értékű, illetve a működési költségekhez hozzájáruló, 20 millió forintot meg nem haladó („B” komponens) támogatásra. Alapítási költségekre olyan magyarországi székhellyel alakulóban lévő és az ETT-ket szabályozó uniós és hazai jogszabályokkal összhangban álló ETT-k pályázhatnak, amelyek a pályázat kiírása előtt még nem rendelkeztek bírósági bejegyzéssel vagy megalakulásukat csak a pályázat kiírása után kezdeményezték.

A már jogerősen bejegyzett magyar székhelyű ETT-k, valamint külföldi székhelyű ETT-k magyarországi intézményei számára áll rendelkezésre a pályázat keretében kiírt, az ETT-k működését elősegítő források. Ezt a támogatást igényelhetik a működésükkel kapcsolatos költségeik, fejlesztési (stratégiai tervezés, projektfejlesztés, megalapozó tanulmányok kidolgozása stb.) költségei fedezéséhez, illetve nyertes ETE pályázataik önerejének biztosításához is.

A pályázati kiírásra egy pályázó mindkét komponensre párhuzamosan, illetve külön-külön is nyújthat be pályázatot. Az alapítás előtt álló, vagy az alapítást már megkezdett, bírósági végzéssel nem rendelkező pályázó is benyújthat az „A” alapítás mellett „B” működési pályázatot. A két pályázatot külön adatlapon, két külön pályázatként kell benyújtani. Az elnyert támogatás vissza nem térítendő támogatás, amelyhez saját forrás biztosítása nem kötelező, előfinanszírozás keretében kerül átutalásra és szigorú elszámolási feltételekkel jár.

Hazánk által nyújtott és az Európai Unióban is egyedülálló pályázati támogatás célja, hogy hozzájáruljon a határon átnyúló együttműködések elősegítéséhez, valamint a gazdasági, szociális és területi kohézió kialakításához a határtérségben. Nagyon fontos azonban, hogy az ETT-k más forrásokra is pályázzanak és kihasználják a számukra megnyíló pályázati lehetőségeket a sikeres és eredményes működésük érdekében.

Készítette: KIM, Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Főosztálya

A MAG Zrt. az EU-s támogatások kifizetésének felgyorsításán dolgozik

A MAG Zrt. egyik legfontosabb célkitűzése, hogy ügyfelei elégedettségét növelje. Az ügyfél elégedettsége megítélésünk szerint, nagy részben azon múlik, hogy a megvalósítás alatt álló, pl: ROP-os projektek esetében a Kedvezményezettek részére mihamarabb kiutalásra kerüljön a vissza nem térítendő támogatás. Ennek érdekében, a MAG Zrt. az elmúlt hónapokban több olyan intézkedést hozott, melynek hatására tovább tudta növelni az EU-s támogatások kifizetésének ütemét. Az EU-s támogatások kifizetésének felgyorsítása azonban csak részben múlik a közreműködő szervezeten, nagy szerepe van a folyamatban az EU-s projekteket megvalósító Kedvezményezetteknek. Mivel a MAG Zrt. csak azon számlákat tudja kifizetni, amelyek kifizetési kérelmek mellékleteként benyújtásra kerülnek a Kedvezményezettek által.

Ezúton kérjük, tisztelt Ügyfeleinket, hogy a kifizetésre váró számlákat mihamarabb szíveskedjenek a MAG Zrt. részére benyújtani, mind elektronikusan, mind postai úton.

A benyújtás módjával kapcsolatban nyújt segítséget honlapunkon, a ROP-os pályázatokhoz kapcsolódóan a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentum, amely az alábbi helyen érhető el:

http://magzrt.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=4501

Kérjük továbbá, ha bármilyen olyan körülmény merül fel a projekt megvalósítása során, amely hátráltatja annak előrehaladását, vagy a kifizetési ütemezést módosítja, úgy azt haladéktalanul szíveskedjenek bejelenteni a MAG Zrt. részére, annak érdekében, hogy a szükséges lépéseket meg tudjuk tenni a projekt zavartalan megvalósításának érdekében.

Kérjük, kérdéseikkel forduljanak Projekt Partnerükhöz, vagy írjanak az info@magzrt.hu email címre, vagy a 1539 Budapest, Pf.: 684. postacímre.

Az EU-s források hatékony és gyors felhasználása közös érdekünk, ehhez kérjük segítő együttműködésüket.

Forrás: MAG - Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.

Pályázati források rendezvénysorozat

Rendezvénysorozat indul az Államreform Operatív program keretén belül a MAG Zrt. szervezésében. A központi közigazgatási intézmények és az önkormányzatok pályázhatnak, négy – egymással szerves kapcsolatban álló – szervezetfejlesztési projektben.

A Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program részeként útjára induló Szervezetfejlesztési Program célja a közigazgatási működési hatékonyság növelését támogató kezdeményezések célzott alkalmazása, hatékonyabb és gazdaságosabb erőforrás-felhasználást, a jobb teljesítményt, szolgáltatási színvonalat eredményező módszerek bevezetése a közigazgatásban. A központi közigazgatási intézmények, és az önkormányzatok egyaránt pályázhatnak a szervezetfejlesztési projektben való részvételre. A benyújtott pályázatokat szakmailag a KIM és az NFÜ értékeli majd az előre megadott szempontrendszer alapján.

A pályázatok kezelését a MAG – Magyar Gazdaságfejlesztési Központ – Zrt. látja el, a most induló rendezvénysorozat alkalmával a pályázatok benyújtásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalókat a MAG Zrt. szakértő munkatársai ismertetik, személyes konzultációt biztosítanak a helyszínen.

A pontos időpontokról és helyszínekről a MAG Zrt. honlapján tájékozódhatnak. http://magzrt.hu/index.php?option=com_jevents&Itemid=1&catid=46/47

Forrás: MAG - Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.

Az Önkormányzati Hírlevél kiadásáért felel: Dr. Bekényi József, Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Szerkeszti: az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

Szerkesztésért felel: Dr. Barabás Zoltán, Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Szerkesztőbizottság címe: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

1903. Budapest, Pf. 314.

Telefon: 06 1 441 1127; e-mail: onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu